

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Briandova Panevropa

Vprašalna pola francoskega državnika evropskim vla-
dam o možnosti prvega koraka k evropski uniji

Zeneva, 13. maja. d. Francoski zunanji
minister Briand je v svojih razgovorih z dr-
žavniki, ki so zbrani v Ženevi, obrazložil
ideje, ki jih je razvil v svojem memorandumu
o potrebi organiziranja evropske federacije.
Spomenica je že izdelana do zadnjih po-
drobnosti ter bo v nekaj dneh odposlana
vsem evropskim vladam. Ta diplomatski
akt je zelo obširen in ima poleg uvoda, ob-
razložitve in zaključnega poglavja veliko
številu natančno preciziranih vprašanj, ka-
ko stališče zavzamejo vlade do ustanovitve
evropskega kartela, vpeljave enotnih potnih
listov in organiziranja skupnega evropske-
ga sveta.

Značilno je, da je v tej spomenici Briand
skoraj popolnoma prešel politični del pan-
evropskega vprašanja, ki ga je še lanskega
septembra na zasedanju plenuma Društva
narodov tako močno podžgal. To je pred

vsem pripisoval obetoječemu evropskemu
položaju. Značilna pa je tudi Briandova ra-
zviranost v gospodarskih vprašanjih. Za
enkrat predlaga Briand predvsem skupno
sodelovanje evropskih držav v panogah,
kjer je opaziti že sedaj sodelovanje med
evropskimi državami tako zlasti tudi v vpra-
šanju skupne ureditve poslovanja pošt in
železnice.

Izvedba panevropske zamisli naj bi se iz-
vršila po Briandovem načrtu v kar najoz-
je sodelovanju z Društvom narodov. Spo-
menica obravnava tudi obširno že po Stre-
semannu načeto vprašanje enotnega evrop-
skega denarja. Vendar pa bi ta novica ne
pomenil poenotenja evropskih novčanic,
temveč bi bil neke vrste dodatni novica, ki
bi bil v obtoku v vseh evropskih državah
poleg domačega denarja.

Pred ostavko vlade generala Berenguerja?

Novo vlado bosta sestavila baje Alba in grof Romano-
nes — Večina španskega dijaštva med republikanci

Madrid, 13. maja. g. Tukaj se vedno
bolj širijo govorice, da namerava Be-
renguerjeva vlada odstopiti. Berenguer
ni več zadovoljen na svojem mestu po-
sebnost zaradi tega, ker je zadel na od-
por, ki se mu kot dober vojak in zvest
služabnik svojega kralja ne more upreti
po volji. Kralj je baje že sedaj našel v
Albi novega moža svojega zaupanja, ki
naj bi stopil na Berenguerjevo mesto.

Govori se, da bo Alba prisel še te-
kom tega meseca v Madrid, kjer nam-
nerava izdati proglas z bodočim po-
litičnim programom, ki bo prej skupno
določen v sporazumu s kraljem Alfonzom.
Na podlagi tega programa bi kralj
nato pozval Albo k sebi ter mu pove-
ril sestavo nove vlade. Kot notranji
minister se za ta primer imenuje Roma-
nones, razen njega bi vstopili še v vlado
reformist Garzia Prieto in vojvoda
Alhucemas. Po volitvah naj bi slednja
dva izstopila, nakar bi prevzel Roma-
nones predsedstvo zbornice. Garzia
Prieto pa predsedstvo v senatu. Dne
18. t. m. bo kraljevska rodovina za 10
do 14 dni odpotovala v Barcelono.

Madrid, 13. maja. d. General Be-
renguer je izjavil novinarjem sledeče:
»Kakor vidite, so vsi glasovi o bližnji
izpremembi politične situacije v Špa-
niji popolnoma neosnovani. Španski
narod se je sedaj toliko pomiril, da je
povsem brezizgledna nada na kako
obnovitev diktature. Političen položaj
je sedaj dokaj drugačen, kakor je bil
l. 1923. Vlada bo nadaljevala s svojo

politično pomirjenja in normaliziranja ter
ne bo dala nikomur prilike, da bi jo v
tem delu kakorkoli oviral.

Pariz, 13. maja. d. Madridski posebni
poročevalec »Journala« je objavil daljši
članek o vzrokih nemirov vseučiliške
omladine in o njenem razpoloženju. Po
njegovih informacijah je dijaštvo danes
skoro v pretežni večini v taboru repu-
blikancev ter je nad 80 odst. vseh di-
jakov republikansko orijentiranih. Samo
20 odst. dijakov je organiziranih v
katoliških monarhističnih organizacijah.

Kljub ogorčeni borbi opozicije proti
generalu Berenguerju pa je gotovo, da
uživa ta med španskim narodom večjo
priljubljenost, kakor se splošno domne-
va. To pa zaradi tega, ker je povsem
nestrankarski in ker pripravlja s pre-
pričanjem povratek ustavnega stanja.
Poleg tega je velik prijatelj kralja, ki
mu popolnoma zaupa in ima tudi močno
oporo v kraljevi gardi.

Po vsej Španiji je opaziti živahno po-
litično gibanje ter se neprestano vrše
ustanovni zbori novih strank, ki jih je
že sedaj nad 30. Vse te stranke se in-
tenzivno pripravljajo na volitve, ki se
bodo vršile najbrže jeseni.

Madrid, 13. maja. AA. Včeraj dopol-
dne je bilo ponovno odprto madrid-
sko vseučilišče. Na vseh fakultetah in
v vseh seminarjih so bila predavanja.
Ker pa so dijaki napovedali nove de-
monstracije, je bila univerza še tekom
dne ponovno zaprta.

Angleške čete so kos položaju v Indiji

Kratko gospodarstvo nacijonalistov v Šolapurju — Gan-
dijev naslednik obsojen na 6 mesecev ječe

Bombay, 13. maja. d. Gandijevi prostov-
olci so nemadoma zasedli v Šolapurju vsa
javna poslopja in poskušali prevzeti oblast
v svoje roke. Njihovo gospodarstvo pa ni
trajalo dolgo časa, ker so dospela med tem
ojačena angleških čet, ki so narlo izpraz-
nile ceste in ulice ter vzpostavile red. Pro-
stovolci so takoj po prihodu angleških čet
izpraznili zasedena poslopja in se felj umi-
kali pred četami.

Vojaški poveljnik polkovnik Paye je raz-
glasil obsedno stanje in zasedel s četami,
ki so postavile strojnice na najpomembnej-
ših točkah, vse ulice. Na mnogih mestih so
čete zgradile tudi barikade in postavile
španske jezdece. Izvršene so bile tudi šte-
vilne aretacije. Kljub ostremu in odločne-

mu nastopu angleških čet ni prišlo nikler
do spopadov.

Amritsar, 13. maja. s. Gandijev pristaš
dr. Kičlow je bil zaradi zločina upora ob-
sojen na tri leta težke ječe. Več drugih
Gandijevih pristašev je bilo zaradi istega
zločina obsojenih na 18 mesecev ječe. Abbas
Taibabji, ki je bil včeraj aretiran kot Gan-
dijev naslednik, je bil obsojen na 6 mese-
cev ječe zaradi ščurvanja k državljski
neposlušnosti.

Pariz, 13. maja. AA. »Havas« javlja iz
Karisa v Indiji, da je v vasi Kakiru prišlo
do večjega spopada med tamšnjimi mu-
slimani in Indijci. Obležali so 4 mrtvi in
12 težko ranjenih.

Zasedanje eksekutive II. internacionale

Zahvala avstrijskih in poljskih delegatov za podporo socialistične
internacionale

Berlin, 13. maja. d. Poslednje dni se je
vršila v Berlinu seja eksekutive II. inter-
nacionale, katere so se udeležili delegati
22. držav. Na razpravah so med drugim ob-
ravnavali poročila glavnega tajnika druge
internacionale F. Adlerja, pri čemer je Oto
Bauer izrazil zahvalo avstrijskega delav-
stva za podporo, ki jo je uživalo v težki
krizi l. 1929. in ne malo doprinesla k temu,
da je bila brez krvavih žrtve odvrnjena
nevarnost za vzpostavitev diktature v Av-
striji. Tudi zastopnik poljskih socialistov
Diammond je izrekel zahvalo poljskih so-
cialistov za uspešno podporo II. interna-
cionale poljskim socialistom v njihovi bor-

bi za demokracijo.
Poročilo generalnega tajnika je bilo so-
glasno sprejeto, nakar je predsednik II. in-
ternacionale Vandervelde izrekel toplo za-
hvalo generalnemu tajniku Fridriku Adlerju
za njegovo neumorno in uspešno delo.

Eksekutiva je razpravljala o sprejemu
resolucije, ki je obravnavala vprašanje
razorožitve. Obsežno so delegati razpra-
vljali tudi o položaju v sovjetski Rusiji in
vojni nevarnosti na bližnjem vzhodu. Ob
tej priliki je podal ruski socialist Abramov-
vič izčrpano poročilo o kritičnem gospodar-
skem in političnem položaju v sovjetski
Rusiji.

Cankov vstopi v vlado

Sofija, 13. maja. d. Ministrski preds-
nik Ljapčev je imel daljši sestanek s kra-
ljem Borisom, na katerem je razpravljaj
o rekonstrukciji svoje vlade. Ljapčev je
izjavil pri tej priliki kralju, da bo posku-
šal na vsak način pogovoriti predsednika
sobranja, Cankova, da bi vstopil v vlado.
Ljapčev je imel že razgovor s Cankovom,
ki pa še ni rodil zaželenega uspeha. Raz-
govori se bodo nadaljevali.

Predor pod Rokavskim prelivom

London, 13. maja. AA. V spodnji zbor-
nici je predsednik Macdonald izjavil, da
bodo nadaljevali anketo o vojaškem po-
menu predora pod Rokavskim prelivom,
čim bodo znana navodila imperijalnega
obrambnega komiteja. Vlada bo to vpra-
šanje proučila z vseh strani in parlament
bo pravočasno poučen o stališču vlade.

ANGLEŠKO POSREDOVANJE

Dolga konferenca zunanjih ministrov Anglije, Francije in Italije —
Henderson o svojem posredovanju in o težkočah sporazuma med Ita-
lijo in Francijo

Zeneva, 13. maja. s. Glavni dogodek
današnjega dneva je bil sestanek med
zunanjimi ministri Briandom, Hender-
sonom in Grandijem. Razgovori so tra-
jali skoro 2 uri. O vsebini posvetovanj
ni bil izdan komuniké, ministri pa so se
po razgovoru omejili samo na izjavo,
da so vsi ti sestanki namenjeni le pri-
pravam za končoveljavne dogovore.
Z italijanske strani odločno pobijajo go-
vorice, da bi skušala Francija, kakor
zatrjujejo razni listi, pregovoriti Itali-
jo, da bi se v zameno za mandat nad
Sirijo odrekla svojim zahtevam za ena-
kost na morju. V zvezi s tem naglašajo,
da je problem razorožitve na morju
popolnoma vojaško vprašanje in da ga
ne gre družiti z vprašanji političnega
značaja.

Sestanek se je vršil takoj po seji
Sveta Društva narodov. Briand je na
vprašanje o poteku izjavil zastopnikom
tiska, da so v glavnem razpravljali o
vprašanjih, ki so ostala odprta na lon-
donski razorožitveni konferenci. Razči-
stitev teh vprašanj je vsekakor naloga
za daljšo dobo. Skušala se bo doseči

rešitev na vse razpoložljive načine,
predvsem z diplomatskimi pogajanjmi.

London, 13. maja. AA. Londonski po-
litični krogi upajo, da bodo privatni
razgovori v Ženevi veliko pripomogli k
rešitvi težkoč v italijansko-francoskih
odnosih. Ker je program zasedanja
Sveta Društva narodov bolj skromen,
preostaja dovolj časa za informativne
razgovore med ministri. Naravno je, da
bodo razpravljali državniki med dru-
gim tudi o problemih pomorske razoro-
žitvene konference v Londonu. Angle-
ški zunanji minister Henderson, ki je
na poti v Ženevo govoril v Parizu s
francoskim zunanjim ministrom Brian-
dom, je bil snoči na zajutku pri ita-
ljanskemu ministru Grandiju in se je se-
stal danes zopet z Grandijem in Bri-
andom k skupni konferenci.

V razgovoru z novinarji je Henderson
snoči izjavil, da bi mu bilo zelo ljubo,
ako bi mogel kaj pripomoči k spora-
zumu med Italijo in Francijo. Henderson
je nadalje naglasil, da se popolnoma
strinja z zadnjo Grandijevo izjavo, da
je razorožitve zadeva, ki potrebuje za
rešitev leta in ne samo mesece in da

je rešitev tega vprašanja možna edino-
le potom Društva narodov. Henderson
je nato govoril o uspehih londonske
konference. Nadalje je naglasil, da ne
bi bilo modro sklicati pripravljalne raz-
orožitvene komisije tekom poletja in da
je bilo prav, da je bilo zasedanje te ko-
misije odloženo do novembra. Ta od-
mor bo omogočil nadaljnje napore za
rešitev težkoč glede raznih pomorskih
zahtev in pripomogel k poenostavljenju
dela pripravljalne razorožitvene komi-
sije.

Razgovori med nemškim in poljskim
zunanjim ministrom

Zeneva, 13. maja. AA. Povodom sestanka, do
katerega je prišlo med nemškim ministrom za
zunanje zadeve dr. Curtiusom in poljskim mi-
nistrom Zaleskim na kosilo, ki ga je priredil drugi
tajnik Društva narodov, se je ugovarilo, da oba
ministra še nista mogla podrobno govoriti o go-
spodarskih vprašanjih, ki so še nerešena in ki se
tičejo njunih držav. Zato sta se Curtius in Za-
leski dogovorila, da se za trajanja tega zaseda-
nja Sveta Društva narodov še enkrat sestane-
ta, da se pogovorita o vprašanju ratifikacije polj-
sko-nemške trgovinske pogodbe ter o posledicah,
ki so nastale za Poljsko zaradi povziranja nem-
ških agrarnih carin.

Včerajšnja seja sveta Društva narodov

Na dnevnem redu so bile manj važne zadeve — Jugoslavija bo pri-
stopila k fakultativni klavzuli mednarodnega haškega razsodišča

Zeneva, 13. maja. d. Današnja javna
seja Sveta Društva narodov je bila ze-
lo kratka in v glavnem zgolj formel-
nega značaja. Na dnevnem redu so bila
poročila posameznih komisij, tako med
drugimi komisije za borbo proti trgovini
z ženskimi otroki, komisije za zaščito
mladine in komisije za pospešitev rati-
fikacije mednarodnih konvencij, sklenje-
nih pod okriljem Društva narodov.

Poročilo komisije za borbo proti tr-
govini z ženskami in otroci je podal
nemški delegat dr. Schürff; za komisi-
jo, ki je razpravljala o zaščiti mladine,
je poročal jugoslovanski zunanji mini-
ster dr. Marinković. Obe poročili sta
bili brez debate sprejeti. Tozadevni
predlogi, ki naj tvorijo osnovo za med-
narodno konvencijo, bodo predloženi
prihodnjemu plenarnemu zasedanju
Društva narodov, ki je sklicano za 10.

september.

Povodom debate o poročilu komisije
za pospešitev ratifikacije mednarodnih
konvencij je med drugimi podal pre-
sednik Sveta Društva narodov zunanji
minister dr. Marinković v imenu Jugo-
slavije izjavo, da bo Jugoslavija še te-
kom tega zasedanja pristopila k fakul-
tativni klavzuli haškega razsodišča.

Dnevni red javne seje je bil s tem iz-
črpan, nakar je sledila tajna seja. Tudi
tajna seja je bila zelo kratka. Za člane
mednarodne komisije za duhovno sode-
lovanje sta bila imenovana rumunski
zunanji minister Titulescu in znameniti
kitajski pisatelj in filozof Vu-Si-Fea. Za
člana stalne komisije za mandate pri
Društvu narodov je bil izvoljen name-
sto odstopivšega delegata Kastla odli-
čen poznavelec kolonialnega problema
dr. Rupeš.

Borba rumunskih liberalcev proti vladi

Ostra kampanja liberalnega tiska zaradi zvez vlade s princem Karlom
— Energični ukrepi vlade

Bukarešta, 13. maja. s. Kampanja liberal-
ne stranke proti bivšemu prestolonasled-
niku Karlu je dosegla višek z izdajo bro-
šure, ki pa je izzvala ostre nasprotne ukre-
pe vlade. Princ regent Nikolaj je baje svo-
ječasno osebno prosil voditelja liberalne
stranke Vintilo Bratianu, naj ne izda bro-
šure, čemer se je Bratianu vdal s po-
korejem, da bosta vlada in regentski svet do
10. maja formalno podali izjavo proti po-
vratku princa Karola v Rumunijo.

Tega pozvoja vlada ni izpolnila. Včeraj
popoldne je sklenil ministrski svet zaple-
niti brošuro in vse liste, ki bi objavili ka-
kršnekoleti vesti o princu Karolu. Tako so
bili danes zaplenjeni listi »Universul«, »Cu-
ventul«, »Epoca«, »Vittorul« in »Omul Li-

ber«. Državni pravdniki, ki je hotel
vrediti s svojimi organi v tiskarno liberal-
nega lista »Independence Roumaine«, so
se postavili nasproti številni bivši liberal-
ni ministri in politiki, da bi zabranili za-
plembo letakov proti princu Karolu. Šele
po dolgih pogajanjih je bilo mogoče izve-
sti zaplembu. »Vittorul« napada v svoji da-
našnji številki regentski svet in zatrjuje
med drugim, da je poslala vlada zakon o
reformi armade, preden ga je predložila
parlamentu, najprej princu Karolu v Pariz
v odobritev. Listu »Epoca« je sporočil po-
litik Gregorij Filipescu, ki se je ravnokar
vrnil iz Pariza, da mu je princ Karol iz-
javil, da se želi vrniti v Rumunijo in želi,
da bi Rumunija vedela za to.

Avstrijsko-jugoslovenska trgovinska pogajanja

Dunaj, 13. maja. g. V pogajanjih za tr-
govinsko pogodbo z Madžarsko so še ne-
katere težave, posebno glede carine na
moko, dočim se situacija glede ostalih po-
stavk presoja mnogo ugodneje.

Glede trgovinskih pogajanj z Jugoslavijo
še ni odločitve. Jugoslovenske koncesije
je za nasprotne koncesije Avstrije glede
podaljšanja pogodbe, ki bi sicer potekla
koncem leta 1931., so sedaj vezane z ju-
goslovensko uvozno carino na železo in
kovinske predmete.

Mussolini inspicira

Rim, 13. maja. AA. Predsednik italijan-
ske vlade je pregledal v Lucci poljedelske
in industrijske ustanove. Mussolini ostane
v Lucci do petka. Ves ta čas bo gost last-
nika razkošne vile v bližnji okolici. Iz
Luce bo odpotoval v Pistojo in v Firen-
co, kjer bo imel v nedeljo velik politični
govor.

Rusko-nemški odnosi

Berlin, 13. maja. AA. Med Nemčijo in
Rusijo so izbruhnila nova nesoglasja. Nem-
čija očita sovjetski vladi, da se vmešava
v njene notranje in politične zadeve in
da stavlja zapreke nemški trgovini v Ru-
siji.

Drummond bo odstopil

Zeneva, 13. maja. d. V krogih Društva
narodov so se razširile vesti, da misli po-
dati generalni tajnik Društva narodov Sir
Erick Drummond, ostavko na svoje me-
sto. Vzrok ostavke je zasebnega značaja.

Podvigi nemških narodnih socialistov

Berlin, 13. maja. d. Berlinski vseh držav-
ni pravdniki je vložil tožbo proti znanemu
narodnemu socialistu poslancu Göbbelsu
zaradi razžalitve državnega predsednika
Hindenburga.

V Starzardu je bilo pri pohodu narod-
nih socialistov do krvavega spopada s ko-
munisti, ki so streljali na narodne socia-
liste. V spopadu je bil ubit en narodni so-
cialist, ki je doblil strel v glavo. Voditelj
komunistov Wollermann je bil aretiran, ker
je osumljen, da je izvršil ta uboj.

Protizamorski pogrom v Texasu

Newyork, 13. maja. d. V mestu Cherman
v Texasu, kjer je pred dnevi linčala mno-
žica nekega zamorca, je proglašeno ob-
sedno stanje. Upravnik mesta je poklical
na pomoč 300 vojakov, ki so se postavili
na raznih važnih točkah mesta. Trdijo, da
se po predmetih skriva 700 do 800 ob-
oroženih oseb, ki pripravljajo pravi pokol
na zamorce. Pričakujejo zaradi tega novih
spopadov in napada na letnišnico, v katero
so bili prepeljeni voditelji množice, ki je
linčala zamorca. Baie imajo ti ljudje na raz-
polago tudi velike množice dinamita, s ka-
terim hočejo vreči v zrak del mesta, v
katerem prebivajo zamorci.

Zasedanje italijanskega senata

Rim, 13. maja. AA. Senat je sklican na zase-
danje dne 19. t. m. Na dnevnem redu bo raz-
prava o poročanju poljedelskega ministrstva in
potrebam ministrstva za promet.

Nj. Vel. kralj pokrovitelj ljublanskega velesejma

Beograd, 13. maja. p. Na prošnjo
uprave ljubljanskega velesejma je Nj.
Vel. kralj sprejel pokroviteljstvo nad
jubilejnim velesejmom, ki se bo vršil
v dneh od 29. maja do 9. junija ter nad
vsedrjavno gozdarsko in lovsko raz-
stavo, ki se bo vršila v jeseni od 30.
avgusta do 15. septembra.

Seja župnih načelnikov in načelnic SKJ

Beograd, 13. maja. AA. V soboto in ne-
deljo 17. in 18. t. m. se vrši v Beogradu
skupščina sokolskih župnih načelnikov in
načelnic iz cele države. Na skupščini bo-
do razpravljali o tehničnih vprašanjih, ki
so v zvezi s prvim vsesokolskim zletom.
Minister prometa je za vse načelnike in
načelnice odobril 75 odst. popusta na že-
leznicah za vožnjo na skupščino in nazaj.
Pri odhodu je treba na odhodni postaji
kupiti karto za polovično ceno, ki bo ve-
ljala tudi za povratek. S seboj je treba
vzeti sokolsko legitimacijo.

Ita Rina v Sarajevu

Sarajevo, 13. maja. p. Danes je prisel
z brzim vlakom iz Zagreba filmska igralka
Ita Rina. Na kolodvoru so jo sprejeli no-
vinari, zastopniki filmskih podjetij in
mnogostevnilno občinstvo, ki je mladi slo-
venski igralki priredilo velike ovacije. Ita
Rina ostane v Sarajevu dva dni ter bo
prisostvovala v kinu Imperial predstavam
filma »Obešenjakova Tončka«, v katerem
nastopa v glavni vlogi. Pri nocojšnji pred-
stavi je Ita Rina delila tudi avtograme.

Zanimivi angleški načrti za Kosovo polje

Sarajevo, 13. maja. p. »Večernja Pošta«
poroča iz Kos. Mitrovice o velikem načrtu
angleške finančne skupine, ki je kupila
eksploatacijsko področje svinčenega rud-
nika v Trebču pri Kos. Mitrovici. Rudnik
je bil svoječasn last pokojnega Nikole
Pašića. Kakor so inženjerji ugotovili pri
preiskovalnih delih, je treba računati, da
bo eksploatacija rudnika vrgla v kratkem
času 200 vagonov rude dnevno. Angleška
finančna skupina je predlagala pristojnim
činiteljem, da zgradi posebno jadransko
železniško progo iz Kos. Mitrovice v Ko-
tor. Ta železnica bi vodila skozi predele,
bogat na gozdovih in rudah in bi bila
ogromnega pomena za industrijski razvoj
Južne Srbije in za povzdigo Črne gore. Ka-
kor se domnava, zahteva angleška finan-
na skupina, ki je pripravljena zgraditi to
progo, samo pravico eksploatacije rudnika
in železnice za gotovo vrsto let.

Židovski kongres v Beogradu

Sarajevo, 13. maja. n. Poslednje dni se
je mudil v Sarajevu zastopnik židovske se-
fardske organizacije Jugoslavije Lazar
Abramović zaradi priprave za kongres ži-
dov, ki bo 28. in 29. t. m. v Beogradu. V
Sarajevu je prišel Abramović osebno, ker
je organizaciji zlasti mnogo na številni
udeležbi sarajevskih židov na kongresu,
kjer se bo razpravljalo o vseh vprašanjih
židovskega življenja na Balkanu in v Ita-
liji.

Posojilo 40 milijonov za vrbasko
banovino

Beograd, 13. maja. p. Upravni odbor Državne
hipotekarne banke je dovolil na današnji svoj
seji vrbaski banovini posojilo 40 milijonov dinar-
jev in sicer 30 milijonov za zgradbo banke pa-
lače, 10 milijonov pa za uradniška stanovanja.

Kobilice v Podgorici

Beograd, 13. maja. p. Iz Podgorice javljajo,
da so tja prileteli veliki roji kobilic. Podvzeti so
tudi ukrepi, da se prepreči opustošenje polja,

Zasedanje v Ženevi

Od ponedeljka dalje se vrši v Ženevi 59. zasedanje Sveta Društva narodov pod predsedstvom jugoslovenskega zunanjega ministra. Jugoslaviji je sedaj prvič pripadla ta častna in važna funkcija. Dr. Marinković pa Svetu ne bo načeloval samo na sejah tega tedna, marveč mu ostane predsednik cele štiri mesece, do srede septembra, ko se otvori obnemem z rednim jesenskimi zborovanjem plenuma Društva narodov tudi 60. zasedanje Sveta. Funkcija poslevoedečega predsednika Sveta postane tako važna in odgovorna zlasti, kadar izbruhne kak težji konflikt med državami. Tedaj je predsednikova naloga, da posreduje med vladami in v potrebi skliče izredno zasedanje Sveta. Takih primerov je bilo tekom desetih let obstoja ženevske mednarodne institucije že precej. Spominimo se samo grško-bolgarskega konflikta, monšterske afeze z vtilhotapljenjem orožja na Madžarsko, obmejnih spopadov med centralnimi državami Južne Amerike in tako dalje.

Kakor običajno, pretresa sedanje zasedanje Sveta razna poročila odborov in komisij, ki pripravljajo čisto jako dalekosežne ukrepe na političnem in gospodarskem področju. Vendar se tokrat na rednih sejah ne obravnavajo najvažnejša vprašanja splošne povojne politike, ki najbolj zanimajo svetovno javnost. Problemi razorožitve in varnosti še niso napredovali do stopnje končne oficijelne razprave. Do tega je žal še daleč. Razorožitveni odbor bo mogel zborovati šele v novembru, če se dotlej doseže sporazum o metodah omilitve oboroženja na morju. Londonska pomorska konferenca je sicer končala s sporazumom med tremi glavnimi oceanskimi silami, ostalo pa je odprto vprašanje pomorskih odnošajev med Francijo in Italijo. Slednja še vedno zahteva paritet s Francijo, kar bi dejansko privedlo do njene premoči na Sredozemskem morju. Nedavno objavljeni italijanski pomorski program kaže,

da hoče Italija z gradbo novih ladij dohiteti Francijo in via facti doseči enakost v oboroženju na morju, ki ga ni z diplomatskimi sredstvi dosegla na londonski konferenci. Izvršitev tega velikega gradbenega programa pa bi neizbežno izzvala novo ostro oboroževalno tekmo ter ogrozila tudi s toliko muko doseženi pomorski sporazum med Zedinjenimi državami, Veliko Britanijo in Japonsko. Zainteresirana na francosko-italijanskem sporu je zlasti Anglija, ki ne bi mogla ravnodušno sprejeti znatnejše premaknitve sedanjega razmerja med mornaricami kontinentalnih evropskih sil. Zato je ponudila svoje posredovanje v pogajanjih med Francijo in Italijo. Sestanki med Briandom, Hendersonom in Grandijem, ki se vrše v Ženevi izven sej Sveta, pa niso še končnega značaja, marveč je priprava za bodoča pogajanja, iskanje izhodne točke in ustvaritev boljšega razpoloženja za ta pogajanja.

Kakor vedno, omogočajo sestanki v Ženevi izven oficijelnih obravnjav informativne razgovore in posvetovanja med zbranimi državniki. Poleg razgovorov med francoskim, italijanskim in angleškim zunanjim ministrom je vzbudil največjo pozornost dveurni sestanek med dr. Marinkovićem in Grandijem. Važni so dalje razgovori, ki jih ima Briand z nemškim zunanjim ministrom dr. Curtissom. Youngov načrt se bo v najkrajšem času začel izvajati, z njim pa prihaja končna evakuacija zas edenege Porenja. Dr. Curtius ima dalje tudi priložnost, da v sestankih s poljskim zunanjim ministrom Zaleskim poskuša razpršiti vtis, da se hoče s poostreno agrarno carinsko zaščito v Nemčiji uničiti trgovinska pogodba s Poljsko, ki sta jo pokojni dr. Straseemann in Zaleski na sestankih Društva narodov s tolikim naporom pripravila, ter objasniti, ali namerava Nemčija nadaljevati locarnsko politiko sprave in sodelovanja tudi po tej, ko pospravi njene mnogotere sadoje.

bo Madžije, da potrebuje omladina denar, ste ga napotili k Begiču.

Na poziv predsednika je Madžija vstal in izjavil: To ne odgovarja resnici: bi sem pri njem in govorila sva o notranji in zunanji politiki. Odločno oporekam, da bi govorila o kakikoli akciji. Zlasti o denarju nisva govorila.

Predsednik: Zakaj ste to priznali pred preiskovalnim sodnikom?

Madžija: Moral sem tako reči, ker je bilo pač tako moje duševno stanje.

Po odmoru, ki je trajal 20 minut, je odvetnik dr. Bertić v imenu celokupne obrambe protestiral pri predsedniku proti temu, da so bile obtožence v zaporu odvzete beležke, ki so si jih pripravili za svoje zagovore pri glavni razpravi. Zahteval je, naj se beležke obtožencem vrnejo. Predsednik dr. Subotić je pojasnjeval, da se je to zgodilo po odreditvi sodišča, ki je ugotovilo, da so se obtoženci medsebojno dogovarjali, kako naj se branijo. To dokazujejo pisma, ki so bila najdena v zaporu pri Madžiji in Veseliću. Da se ugotovi, kdo izmed obtožencev je pisal ta pisma, je predsednik naročil preiskovalnemu sodniku, naj uvede preiskavo. Preiskovalni sodnik je to storil in odvzel obtožencem vse pisane beležke, da morejo strokovnjaki primerjati pisavo in na ta način ugotoviti pisca omenjenih pism.

Obramba je razen tega zahtevala, da se razprava odgodi, da bi si obtoženci opomogli. Sodišče je ta predlog odklonilo, narkar se je nadaljevalo zasliševanje bivšega radičevskega poslanca prof. Jelašića.

Predsednik: Obtožnica vas nadalje bremeni, da ste vi naročili in poslali gostilničarju Kuntiću v županje revolverje z naročilom, da jih izroči onemu, ki se bo legitimiral z dogovorjenim geslom. Dostavili ste še, da želi to dr. Maček.

Jelašić: To vse je iz trte izvit. Obtožnica tudi trdi, da sta obstojali dve organizaciji, ki sta se medsebojno podpirali, a vse to ni res. Večina dozdavnih zornikov niti ne poznam. Če bi bil jaz iniciator in glavni voditelj zarote, bi gotovo ne zbiral ljudi med neznanci, marveč med svojimi najljubšimi prijatelji, ker bi me sicer lahko vsakdo izdal.

Predsednik (Madžiji): Čemu ste potem vi izpovedali tako obremenilno o Jelašiću?

Madžija: Povedal sem že, kako je bilo moje duševno razpoloženje pri zasliševanju na policiji in pred preiskovalnim sodnikom. Pod takimi okoliščinami sem pač izpovedal tudi stvari, ki niso resnične. Zato sem jih tudi pri zaslišanju na razpravi korigiral in neresnično in netočno preklkal.

Sodnik Duboković: Jelašić, od kdaj poznate Bernardića?

Jelašić: Od 28. decembra 1929.

Sodnik: Ali ste ga tako dobro poznali, da ste mu mogli zaplatiti 6000 Din za delikatne stvari?

Jelašić: Poznal sem ga kot poštenega človeka in nisem imel nikakega vzroka, da bi dvomil v njegovo poštenost.

Sodnik: Ali ste mu izročili denar brez priči?

Jelašić: Da.

Sodnik: Ali veste, za kaj je uporabil denar?

Jelašić: Ne, ker ga pozneje nisem več videl.

Sodnik dr. Koščec: Ali ste tudi že poprej kdaj dali Bernardiću denar?

Jelašić: Ne.

Sodnik: Ali vam je morda znano, da mu je dajal denar dr. Maček?

Jelašić: To mi ni znano, vsekakor pa je kot narodni poslanec tudi on, kakor vsi ostali, marsikomu dajal podporo. To pa velja le za dobo pred 6. januarjem.

Sodnik: Ali ste imeli kake sestanke z Bernardićem?

Jelašić: Ne.

Sodnik: Ali ste bili z Begičem konfrontirani?

Jelašić: Ne.

Sodnik: Koliko časa ste bili predsednik omladinske organizacije?

Jelašić: Točno tega ne morem reči, mislim pa, da sem bil predsednik kakih dve leti.

Zagovornik dr. Bertić: Ali so se omladinci češče obračali na vas za podporo?

Jelašić: Naravno. Kot predsednik sem često delil podpore, pa so se zaradi tega tudi sedaj mnogokrat obračali na me.

Zagovornik dr. Bošković: V kakih odnosih ste bili z dr. Mačkom?

Jelašić: V najboljših.

Dr. Bošković: Torej niste potrebovali nikakega posredovalca?

Jelašić: Nikdar. Vselej sem občeval z njim direktno.

Predsednik: Kdo pa je bil po vašem mnenju oni mladenič, ki vam je dal anonimno pismo?

Jelašić: Brez dvoma kak provokater.

Predsednik: Čudno, da ste baš vi kot najboljši prijatelj dr. Mačka izmed vseh obtožencev najbolj obremenili s svojimi izpovedbami dr. Mačka. Zakaj to?

Jelašić: Tega prav gotovo nisem storil jaz.

Predsednik: Saj ste vendar podpisali zapisnik o svojem zaslišanju?

Jelašić: Kako zaslišanje, gospod predsednik?

Sodnik čita zaslišanje pred preiskovalnim sodnikom, v katerem je Jelašić izpovedal zelo obremenilno o dr. Mačku, češ, da je on za vse vedel, da je dajal denar in da je prav za prav on naročil osnove, ne teroristične organizacije. V zaslišanju opisuje razgovore, ki so se vršili v Mačkovi navzočnosti v Seljaškem domu v Zagrebu.

Jelašić: Morda sem res govoril kaj takega, toda vse to ni res. Pojasnil sem vam že, kako je prišlo do tega.

S tem je bilo zasliševanje Jelašića v glavnem zaključeno. Pred zaključkom razprave se je državni tožilec dr. Učović ponovno izjavil proti predlogu obrambe glede odgodbite razprave, narkar je predsednik zaključil današnjo razpravo. Jutri bo zaslišani Begič, nato pa pride na vrsto dr. Maček.

Na govavosti obolel Moravec

Praga, 13. maja. H. Dne 8. t. m. so pripeljali v ambulatorij neke praške klinike moža iz Novega Jičina na Moravskem, ki je živel pred osmimi leti v Argentini. Sekundarni ambulatorija je ugotovil pri bolniku težak primer govavosti, narkar je bil bolnik takoj odpeljan v oddelek za kužne bolezni v Pragi. Boleznen je izzvala veliko senzacijo. Zdravniki zatrjujejo, da ni nevarnosti za razširjanje.

Lep jugoslovenski večer v Parizu

Pariz, 13. maja. AA. Srečo je Društvo prijateljev Jugoslavije priredilo v prostorih hotela »Lutetia« banket na čast gosp. dr. Aleksandra Arnavtovića, profesorja in šefa jugoslovenskega prosvetnega oddelka v Parizu, ki je bil odlikovan od francoske vlade z redom legije časti. Banket se je razvil v lepo manifestacijo francosko - jugoslovenskega prijateljstva. Prisostvovalo mu je 150 povabljenec, med njimi rektor pariške akademije, ki je obnem predsedoval, upravnik Invalidskega doma, več profesorjev Sorbonne, predsednik združenja »Bienvenue Français« in mnogo drugih uglednih francoskih osebnosti, nadalje jugoslovenski poslanik dr. Spalajković, svetnik poslaništva Vukčević, tajnik poslaništva Marković, jugoslovenski industrijalec Fran Petrinović in drugi. Na banketu je bilo izrečenih več govorov, v katerih so izražali govorniki hvalo in čast slavljencu ter poudarjali francosko - jugoslovensko prijateljstvo. Poslanik Spalajković je poudaril v svojem govoru prijateljsko sodelovanje med Francijo in Jugoslavijo.

Zdravstveno stanje prometnega ministra

Beograd, 13. maja. AA. Zdravstveno stanje prometnega ministra inž. Radičevića je objektivno prav dobro. Temperatura je bila ponoči in davi 37.2 do 37.4. Bitje žile je znašalo 94.

Sokolski računski listki za gostilne in kavarne

Beograd, 13. maja. AA. Zletni odbor Sokola kraljevine Jugoslavije bo dal v prometu po restavracijah in kavnarh računske listke v korist fonda za vsesokolski zlet. Odbor apelira na vse kavarnarje in restavrate, da se poslužujejo teh računskih listkov. Ob enem apelira odbor na javnost, da plača za te listke po 50 par v korist vsesokolskega zleta. Listki se dobijo v pisarni zletnega odbora, Terazije št. 7.

Konzul van Damm v Sarajevu

Sarajevo, 13. maja. AA. Včeraj je prisel v Sarajevo v spremstvu svoje soproge naš generalni konzul v Rotterdamu van Damm.

Slovanski geografi v Splitu

Split, 13. maja. n. Davi so prispeeli iz Dubrovnika udeleženci slovenskega kongresa geografov in etnografov, okoli dvesto po številu. Na obali so bili gostje svečano pozdravljeni od zastopnikov naših oblasti, mestne občine in meščanstva. Po ogledu mesta so slovanski geografi odpotovali ob 5. popoldne proti Sušaku, odkoder se napotijo v Zagreb in pridejo jutri, v sredo zvečer v Ljubljano.

Neznano letalo nad Zagrebom

Zagreb, 13. maja. n. Ob pol 10. popoldne so opazili nad aerodromom v Zagrebu tuj avion sportnega tipa. Letalo je dalje časa krožilo nad aerodromom oziroma nad mestom, očitno iskalo orijentacijo. Kakor sodijo, je bil avion italijanski ter so mu naši vojski zrakoplovne polke dajali znake, narkar bi se spustil na aerodrom. Pilot očitno ni razumel in je po kratkem kroženju nad mestom odletel proti Sloveniji.

Smrtna nesreča rudarja

Varaždin, 13. maja. n. V mestni bolnici je včeraj umrl 27-letni rudar Peter Simunek, ki se je pred nekaj dnevi ponesrečil v rudniku Ivanovo polje pri Novem Marofu.

Dijaške demonstracije v Gradcu

Gradec, 13. maja. d. Dijaški graški tehniški fakultete so priredili včeraj proti profesorju matematike Baulelu bučne demonstracije. Prof. Baule je član neke nemške katoliške akademске organizacije, ki je ustanovila svojo podružnico tudi na graški univerzi, za katero je pričel prof. Baule propagirati med dijaštvom. Zaradi načina te propagande so bili užaljeni dijaki. Člani nacionalističnih dijaških društev in izživljali včerajšnje predavanje profesorja Bauleja, ki je moral zaradi teza prekiniti predavanje in zapustiti predavalnico.

Preiskava proti dr. Dvořaku

Praga, 13. maja. h. Dnes se je ves dan nadaljevala preiskava proti dr. Dvořaku in tovarišju, vendar tudi danes ni bilo izdano o poteku nobeno uradno poročilo. Dr. Dvořak in major Patek ke počitila dobro. Posebno dr. Dvořak se vede izredno mirno in zavrača vsak sum, da je prejel denar za podkupnino. Zanimiva je opazka, ki jo prinaša glasilo ministrskega predsednika in ministra za narodno obrambo, agrarni list »Večec«, da sta obtožena dr. Dvořak in Patek posegla v postopanje pri naborih samo na posredovanje zelo vplivnih činiteljev.

Koncentracija rdeče vojske na poljski meji

Varšava, 13. maja. d. Poljski listi poročajo, da se zbira ob poljsko-ruski meji rdeče čete, ki so zelo dobro oborožene ter prežete borbenega duha. V toku poslednjih tednov so bile prestavljene na poljsko mejo številne čete iz notranjine sovjetske Rusije. Opažati je tudi, da na večih krajih gradijo hanzarje za letala in pošlata za zrakoplove. Sovjetski listi komentirajo to zbiranje ruskih čet ob poljski meji kot odgovor na velike poljske vojaške manevre, ki se bodo vršili v bližini meje.

V 48 urah iz Francije v Brazilijo

Pariz, 13. maja. AA. Letalec Mermont, ki je 12. maja odletel iz Saint Louisa v Senegal in prisel v Natal danes ob 8.30 po Greenwichu, je s svojim poletom postavil nov svetovni rekord leta v daljavo. Letalec je imel s seboj pošto, ki jo je v nedeljo jutraj vzel v Toulouse, kar pomeni, da je vsega skupaj potreboval za pot v Južno Ameriko 2 dni. To je doslej najhitrejši prevoz pošte na določeni zračni liniji. Za polet preko Atlantika je rabil 21 ur.

Polet pogumne angleške letalke

London, 13. maja. Angleška mlada deklica Anica Johnson, ki leti sama iz Anglije v Avstralijo v lahkom letalu »Gipsy«, je pristala v Kalkuti. Pogumna letalka upa, da bo priselva v Avstralijo v 15 in pol dne in na ta način potkolita rekord kapetana Hinklerja. Mlado in pogumno dekle je zapustilo Anglijo pred tednom dni.

Hilarij Vodopivec †

Maribor, 13. maja. Danes dopoldne je umrl v svoji vili v Mariboru po daljšem bolehanju g. Hilarij Vodopivec, bratranec v soboto umrlega velikega župana dr. Frana Vodopivca. Pokojnik je bil po rodu Primorec: po končanih študijah se je posvetil državnim finančnim službam in je služboval večinoma v Trstu. Dobil je sloves prvovrstnega finančno-upravnega strokovnjaka in je bil zato tudi kmalu po prevratu poklican na službovanje v Beograd. Tam je kmalu postal član Glavnih kontrol, dosegel je torej eno najvišjih uradniških mest v državi. Lani je stopil v pokoj in se naselil v Mariboru, kjer si je kupil malo vilo.

Bodi mu blaz spomin! Preostali naše sožalje!

Frithjoff Nansen umrl

Oslo, 13. maja. AA. Znani norveški polarni raziskovalec in pisatelj Nansen je nedavno umrl v 69. letu starosti.

Ženeva, 13. maja. g. Vest o nenadnji smrti Nansena je zapustila v krogih Društva narodov globok vtis, ker je užival pokojnik, ki je bil član Društva narodov kot zastopnik Norveške in vrhovni komisar za begunska vprašanja, neokrnjeno spoštovanje vseh članov Društva narodov. Posebno obžalujejo Nansenovo smrt zastopniki vseh držav, ki so si prizadevali dvigniti razmah Društva narodov v pravo skupnost narodov in izgubili v njem borca za skupne ideale te institucije. Nansen je bil član Društva narodov od leta 1920. do 1926. in je imel od leta 1921. dalje vrhovno vodstvo v odboru za begunska vprašanja. Nansen si je pri tem pridobil posebne zasluze za omiljenje bede grških, bolgarskih in turških beguncev. Tajništvo Društva narodov bo priredilo v njegov spomin svečano žalno manifestacijo.

Frithjoff Nansen se je rodil 10. oktobra 1861 na posestvu svojih staršev v Store-Frønu pri Oslo. Oče mu je bil advokat, mati pa rojena baronica Wedel-Jarlsberg. Že s tem, da se je posvetil študiju zoologije, je pokazal svojo veliko ljubezen do narave. Takrat se mu pač ni niti sanjalo, da bo kdaj vodil ekspedicijo na severni tečaj ter da bo s svojimi izsledki in raziskavanji obožaval svetovno znanost in zapisal svoje ime v knjigo nesmrtnikov. Toda kaj kmalu ga je povedla pot v neznane polarne pokrajine. Na povabilo svojega profesorja Colleta se je večkrat udeleževal voženj na ledenem morju na ribiških ladijah. 11. marca 1882 je potoval kot 21-leten študent na krovu »Vikingska« iz luke Arendal v polarne pokrajine. Šest let pozneje je vodil že lastno, skrbno pripravljeno ekspedicijo do Grönlandije. Nansen je pri tej priliki ugotovil, da Grönlandija v notranjosti ni obiludena.

Po tem uspelem raziskovanju med večnim snegom in ledom se je začel Nansen intenzivno baviti z mislijo, kako bi bilo mogoče dospeti do severnega tečaja. Svoji načrt o tem je razvil v geografskem društvu v Londonu leta 1892. Mnogo se je moral truditi, preden je prišlo do uresničenja njegovega načrta. Junija 1893. je bil izkrovljen do njegovih navodilnih posebej za ekspedicijo zgrajeni parnik »Fram«, narkar je Nansen takoj odinil in se ustavil 22. septembra severno od izliva Lene, kjer je parnik zamrznil. Parnik je ostal v ledu in snegu vse do 9. julija 1896. Med tem je Nansen skrbno proučeval klimatske razmere. 14. marca 1895 pa je v spremstvu poročnika Johannessa zapustil ladjo ter krenil s pasjo vprezo proti severnemu tečaju. Po velikih težavah in nevarlikah sta 7. aprila 1896 dosegla kot najsveverno točko svojega polovanja 86. stopinjo 4 min. severne širine. To je kraje, kamor pred njima ni stopila še človeška noga. Po večkratni življenjski nevarnosti in silnih strapacijah sta 12. avgusta 1895 dospela na Franc Jozefovo zemljo, kjer ju je našla rešilna ekspedicija. Vsi so namreč že mislili, da je drznega raziskovalca ugrabila bela smrt v večnem ledu. Julija 1896 sta priselja na norveško obalo. Da se more pravilno oceniti to zizantsko delo, je treba pomisliti, da se je izvršila ta nevarna ekspedicija v dobi, ko še ni bilo radija in letal, niti raznih modernih instrumentov, ki olajšajo orijentacijo. O svojih izsledkih in raziskavanjih je izdal Nansen celo vrsto znanstvenih razprav.

Od leta 1897. je bil Nansen profesor zoologije na univerzi v Oslo. Leta 1900. je vodil ekspedicijo za raziskovanje hidrografičnih prilik in morskega dna v morju med Norveško in Grönlandijo. Povodom konflikta med Norveško in Švedsko l. 1905. je Nansen prvič stopil na politično področje. Od leta 1906. do 1908. je bil norveški poslanik v Londonu. Pozneje pa se je zopet posvetil znanstvenemu delu. Leta 1912. je priredil svojo zadnjo polarno ekspedicijo, ki je prišla do Spitzberga in Medvedjih otokov.

Med svetovno vojno si je Nansen pridobil ogromne zasluze za človeštvo s pomožnimi akcijami, ki jih je organiziral in vodil deloma v okviru Rdečega križa. deloma pa tudi na lastno roko. V zahvalo in priznanje mu je bila leta 1921. podeljena Noblova mirovna nagrada. Mnogo zaslug si je stekel tudi: po sklenjenem miru za spravo med bivšimi sovražniki iz svetovne vojne. Posebno se je trudil za sprejem Nemčije v Društvo narodov. Zadnja leta je stalno bival v svoji vili v Lysaku pri Oslo.

Smrt angleškega državnika

London, 13. maja. AA. Nocoj je preminul John Wheatley, poslanec laboristične stranke in ministar zdravja v prvi delavski vladi.

Nesreča soproge predsednika Hoovera

Washington, 13. maja. AA. Žena predsednika Zedinjenih držav Hoovera je spodrsnila na stopnicah Bele hiše ter pri padcu doživela težje poškodbe.

Eksplozija v nemškem rudniku

Hindenburg, 13. maja. Zaradi neke eksplozije v nekem tuzakštem rudniku sta bila ubita dva rudarja. Treje so težko ranjeni. Boje se, da je izgubilo pri tej katastrofi svoje življenje 7 rudarjev.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za sredo: V južnih Alpah pretežno jasno vreme.

Petnajsti dan procesa

Zasliševanje prof. Jelašića, poleg Hadžije in Bernardića enega glavnih obtožencev — Konfrontacije s soobtoženci — Preklicane izpovedi, podane tekom preiskave

Beograd, 13. maja. p. Danes, petnajsti dan razprave proti obtoženi članom zagrebske teroristične organizacije, je bil zaslišani eden izmed glavnih obtožencev, prof. Jelašić. Na vprašanje predsednika, ali je razumel obtožnico, ko mu je bila prvi dan razprave prečitana, je odvrnil pritrdilno.

Predsednik: Ali priznate svojo krivdo za obtožena dejanja ali ne?

Jelašić: Ne smatram se niti malo krivega, ker nisem imel pojma o nobenem od v obtožnici navedenih dejanj, niti nisem nikogar podpiral, niti svetoval, niti izvršil ta dejanja. Predsednik je nato prečital oni del obtožnice, ki govori o tem, da sta Jelašić in Begič lani meseca septembra v Zagrebu nagovarjala Bernardića in Hadžijo, naj organizirata omladince, ki bi v Zagrebu s teroristično akcijo ogrozili javni mir ter sprevajali v nevarnost javni red in tako podprli delo hrvatskih emigrantov, ki stremi za tem, da se izpremeni sedanja ureditev kraljevine Jugoslavije, nadalje, da sta podpirala teroristično organizacijo s preskrbovanjem denarja in z nabavo orožja. Jelašić je nadalje obtožen, da je nagovarjal obtoženega gostilničarja Kuntića, naj skrije v svojem stanovanju pet revolverjev, ki naj bi služili za teroristično akcijo.

Obtoženi Jelašić je nato ponovno izjavil, da navedbe v obtožnici niso točne. Nikomur ni svetoval, naj kaj izvrši. Naglašal je, da govori v njegov prilog že obtožnica sama, ki navaja razne sestanke obtožencev na katerih so sklepali o atentatih a njega smerega ne navaja med udeleženci teh sestankov. Tudi z Begičem ni imel ničesar skupnega. Begiča pozna samo iz nekdajne stranke in z njim sploh ni bil poseben prijatelj. O potrebi kake akcije za 1. december ja za preprečenje poklonitvene deputacije že zato nista mogla govoriti, ker sta bila zadnjič skupaj 22. novembra, ko še nihče ni vedel, da bo poklonitvena deputacija šla v Beograd. Hadžije ni nikdar videl na svoje stanovanje, temveč je prišel ta sam.

Predsednik je pozval obtoženca, naj pojasni drugo dejanje zaradi katerega je obtožen, da je namreč podpiral z denarjem teroristično organizacijo.

Jelašić je priznal, da je dal enkrat Bernardiću 6000 Din, toda samo za podporo siromašnim omladinem. Glede na obtožbo drž. tožilca, da je nabavljal revolverje za izvrševanje atentatov na posamezne osebe, pravi, da je smešna, ker se taki atentati ne morejo prirediti z malimi revolverji kalibra 6.35 mm. Ljudi, ki so obtoženi, sploh ni poznal. Spoznal jih je šele na sodišču.

Obtoženec in njegov zagovornik sta nato zaprosila naj se jima dovoli kratek razgovor, kar jima je predsednik tudi dovolil. Po razgovoru je predsednik vprašal obtoženca, ali priznava svoje podpise na zapisnikih o zaslišanju pri policiji in pred preiskovalnim sodnikom.

Jelašić: Ne vem, kaj sem vse tam podpisal.

Predsednik: Ali se spominjate, kaj ste govorili na policiji ali ne?

Jelašić: Ne vem, to bo policija bolje vedela.

Predsednik je nato odredil, naj se prečita policijski zapisniki. Jelašić pa je izjavil, da temu nasprotuje, češ da je bil na policijski zaslišan kakih 50 krat in da, kar je

tam izpovedal, nič ne velja.

Na predsednikovo vprašanje, kdaj je bil aretirani, je izjavil, da se je to zgodilo 14. novembra.

Predsednik je nato prečital zapisnik o izpovedbah Jelašića pred preiskovalnim sodnikom v Zagrebu. Tako je Jelašić govoril o svojem znanju s Cvetkom Hadžijo, ki je bil kake tri mesece poprej prišel k njemu na dom kot bivšem predsedniku omladinske organizacije HSS in ga vprašal, kaj je novega. Povedal mu je, da sta dr. Krnjević in Košutić odšli v inozemstvo. Obsojdi pa je delovanje emigrantov, ker Hrvati počejo iz te države, saj bi jih neprijeteli naše države uničili s politiko in morda tudi s silo. Zato da ne preostaja ničesar drugega, kakor ostati v državi ter zahtevati v njej popolno ravnopravnost.

Nato je bil prečitan še zapisnik o Jelašićevem zasliševanju pred policijo. Takrat je priznal, da je dejal Bernardiću, da je od dr. Mačka dobil 6000 Din, ki jih je nato izročil Bernardiću kot podporo omladinem.

Naši kraji in ljudje

Prihod slovanskih geografov v Ljubljano

Ljubljana, 13. maja.

Jutri bodo prispeli v naše mesto udeleženci Tretjega kongresa slovanskih geografov in etnografov, približno 200 oseb. Za sprejem odličnih gostov se je že pred tedni konstituiral v Ljubljani pripravljani odbor, ki sestoji iz častnega in izvršnega odbora. V častnem odboru so gospod: ban inž. Dušan Serbec, diviz. gen. Saša Tripkovič, knezof A. B. Jeglič, ljubljanski župan dr. Dinko Puc, rektor univerze dr. Metod Dolenc, upravnik Narodnega gledališča Oton Zupančič in predsednik Glasbene Matice dr. V. Ravnihar. Izvršni odbor tvorijo med drugim univ. prof. dr. Karel Hinterlechner, dr. Izidor Cankar, dr. Nikola Radojčić ter zastopniki raznih oblasti in korporacij, geografi i. dr.

Ta odbor je določil naslednji program bivanja slovanskih gostov v naši sredi:

V sredo, dne 14. maja: ob 19.45 prihod gostov na glavni kolodvor. — Ob 20.30 koncert, ki ga priredi Glasbena Matica v Filharmonični dvorani v počastitev gostov. — Po koncertu banket v »Zvezdi«, ki ga priredi udeležencem kongresa ban Dravske banovine ing. Dušan Serbec in župan mesta Ljubljane dr. Dinko Puc.

V četrtek, 15. maja: od 8.30 do 10. ogledovanje mesta in sicer v treh skupinah: Muzej (arheologija in etnografija), umetniški spomeniki, stara Ljubljana. — Ob 10. zasedanje sekcij v prostorih univerze. Ob 12.30 odhod z vlakom na Lesc in od tod z avtomobili na Bled. — Takoj po prihodu obed v hotelu »Toplice«. — Nato ogledovanje Bleda in okolice, vožnja po jezeru. — Ob 16.30 odhod z avtomobili do Lesc in nato z vlakom preko Ljubljane (ob 18.) proti Zagrebu.

Kratke ure bivanja med nami bodo skušali ugodni gostje čim bolj izrabiti, da spoznajo naše razmere. Zato bo na univerzi prirejena majhna jamska razstava, koncert »Glasbene Matice« pa jih bo seznanil predvsem z našo narodno pesmijo. (Pri pomnimo, da je prvih 11 vrst sedežev rezerviranih za goste, ostali pa so na razpolago geografov, prijateljem slovanske misli in dr.)

Med gosti je poleg Čehoslovakov in Poljakov tudi nekaj Francozov in par Nemcev, ki se udeležujejo kongresa kot gostje. Nekateri udeleženci prispejo z damami, sicer pa je med njimi tudi več dam-geografk.

Zetli bi bilo, da bi občinstvo povsod, kamor pridejo ugledni slovanski gostje,

pokazalo pozornost s tem, da vsaj na najbolj vidnih mestih izobesi zastave. Odlične slovanske znanstvenike presrečno pozdravlja vsa Ljubljana in želi, da bi zapustili naše mesto in lepo Gorenjsko z najboljšimi vtiski!

Dr. Bogdan Medaković †

Kakor smo že včeraj poročali, je umrl na Dunaju v starosti 76 let dr. Bogdan Medaković, dolgoletni predsednik Hrvatskega sabora in eden najodličnejših srbskih politikov v bivši Hrvatski.

Medakovičeva rodbina izhaja iz Like, a pokojni Bogdan se je rodil leta 1854. v Novem Sadu, kjer je dovršil gimnazijo. Nato je študiral pravo na dunajski univerzi, ki jo je že z 21 leti zapustil kot mlad doktor. Posvetil se je najprej sodni službi, a leta 1882. prestopil k advokaturi, ker mu v takratnih razmerah kot sodniku politično udeleževanje ni bilo mogoče. Mladostnik se je naselil v Zagrebu in je bil že naslednje leto izvoljen prvič v Hrvatski sabor. Pridružil se je takoj v začetku hrvatski opoziciji proti madžarskemu režimu. V opoziciji je ostal ves čas kljub mamljivim ponudbam bana Khuena in leta 1905 je bil med glavnimi stvaritelji slovne srbsko-hrvatske koalicije, ki je zadala smrtni udarec madžarskemu režimu v Hrvatski-Slavoniji. Koalicija ga je po volitvah leta 1906. in potem stalno kandidirala za predsednika Hrvatskega sabora. Z malim presledkom je ostal na tem častnem, a tudi važnem in izredno odgovornem mestu vse do prevrata leta 1918.

Po ujedinenju je bil dr. Bogdan Medaković član Začasnega narodnega predstavništva, v katerem se je prvotno pridružil Demokratični zalednici, a se kmalu skupno z nekaterimi prijatelji zopet izločil iz nje. Zadnja leta se je umaknil popolnoma v privatno življenje. Začel je bolehati na srcu in je nazadnje iskal pomoči pri specialisti na Dunaju, kjer se je nastanil v sanatoriju »Löw«. Tam ga je v nedeljo zvečer ugrabila smrt. Truplo velikega Jugoslavena bodo prepeljali v Zagreb, in ga položili k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

Prisrčno slovo od češkoslovaških strojevodij v Mariboru

Maribor, 13. maja.

Danes ob pol 16. je prispel v Maribor poseben vlak, s katerim so se vozili številni delegati češkoslovaških strojevodij, ki so se mudili v Jugoslaviji. Pred prihodom vlaka se je mariborski glavni kolodvor zopet odel v slovesno obleko. Peron je bil okrašen z zelenjem in jugoslovanskimi ter češkoslovaškimi zastavicami. Na tiru, na katerega je imel privoziti poseben vlak, je stal impozanten slavolok z draperijami in narodnih barvah in z napisom »Na svidenje«. Točno ob 15.30 je prispel poseben vlak. Čezar prihod je pozdravila polnoštevna godba Drave s sviranjem češkoslovaške himne, nakar so pevci Drave zapeli »Buči, buči morie«. Gostje so vidno vtisnjeni sprejeli ta pozdrav in marsikatero oko je bilo ginjeno od solz. Mnogoštevilna množica, ki se je med tem nazneta na kolodvoru, je povečala slovesnost trenutka.

K slovesu so med drugimi dospeli v ime-

nu oblastnega inšpektorata dr. Ivayic, v imenu mestne občine svetnik Rodošek ter zastopniki železničarskih organizacij. Med številnimi govori, ki so se izmenjali, je posebno poudaril govor Sime Stamenkovića, predsednika Udruženja strojevodij Jugoslavije. V svojem temperamentnem govoru je apeliral na slovansko vzajemnost, kar je napravilo na češkoslovaške goste zelo velik vtis. Ob koncu govora je zaklical trikrat živio Ni. Vel. kralju, predsedniku Masaryku in češkoslovaškemu narodu, čemur se je množično pridružil spontano odzvala. Odgovoril mu je František Stuhly z enako iskrenostjo, povdarjajoč, da si ni niti od daleč predstavljal, da vlada tako iskreno sožitje med češkoslovaško in jugoslovensko dušo. Nazdravil je Slovencem in kralju Aleksandru, nakar je zopet zasvirala godba Drave.

Pod vtisom navdušenja je mnogoštevilna množica okrilih glav zapela »Hej Slovanci«. Med tem je prišel čas odhoda. Točno ob določenem času, kakor je sploh točno življenje strojevodij, se je začel vlak ob 16. pomikati proti državni meji. Ovacije in pozdravi so prispeli do vrhuna. Z oken je letelo cvetje in mnogi srečniki so dobili za spomin češkoslovaške zastavice. Vidno ginjeni so nas zapustili bratje Čehoslovaki obliubljajoč nam, da bodo zloboke vtise, ki so jih dobili v naši domovini raztolmačili svojem. Ob zvokih železničarske godbe je izginil izpred naših oči impozanten vlak, ki je vozil ljubljene goste v okrilje češkoslovaške zemlje.

Občni zbor starešin „Triglava“

Preteklo nedeljo dopoldne je imela v Celiskem domu »Starešinska zveza Triglavov« svoji 10. redni občni zbor, ki ga je v odsotnosti bolelega predsednika z. dvor. svet. dr. Toplaka vodil zvezin podpredsednik prof. Brolih. Zbor je bil dobro obiskan, prisostvovalo je istemu tudi nad 20 aktivnih Triglavov iz Zagreba in Ljubljane.

Poleg običajnih poročil funkcionarjev, iz katerih je posneti, da je bilo odborovo delo v preteklem poslovnem letu mnogo živahnejše kot prejšnja leta, sta bili na dnevnem redu 2 važni točki: predlog starešine prof. Ažmana za prenos zveznega sedeža v Celje, kateri predlog pa je bil po daljši stvarni debati odklonjen, in predlog odbora na spremembo pravil v tem smislu, da se omogoči osnove skupne eksekutive celokupnega naprednega starešinstva. Ta predlog pa je bil z nekaterimi spremembami z navdušenjem sprejet.

Organizacija starešinstva »Triglava«, ki je redni člani so odslej lahko bivši »Triglavci«, »Savanci«, »Ilirijanci« in »Slovenijanci«, se imenuje sedaj Starešinsko društvo JAD »Triglava«. Eksekutiva naprednega starešinstva pa pod imenom »Zveza naprednega starešinstva« predstavlja povsem samostojno organizacijo, v kateri uživata že obstoječi starešinski društvi »Triglava« in »Jadrana« popolno enakopravnost.

Občni zbor je že določil člane za to zvezo naprednega starešinstva ter je pričakovali, da stopi ta za naše akademike tako važna zveza v kratkem v življenje. Z velikanskim navdušenjem in dolgotrajnim odobravanjem je izvolil občni zbor ob približno 10 letnici obstoja starešinske zveze

MADE IN U.S.A.
Gillette
KNOWN THE WORLD OVER

Rezilca
GILLETTE
so zanesljivo vredna denarja, ki ga zanje izdaste.

Gillette

svojeza predsednika dvor. sv. dr. Toplaka za svojega častnega člana.

V novi odbor starešinskega društva »Triglava« so bili izvoljeni po večini isti tovariši, na novo je prišel v odbor dr. Grmovšek. Ravnotako so ostali vsi poverljeniki v posameznih starešinskih okoliših isti, izvezmši Novo mesto, kjer je določen za poverjenika ing. Medic.

Po izredno dobro uspelem občnem zboru, ki je znova pokazal prisrčnost in enodušnost starih Triglavov, so napravili udeleženci izlet v Petrovce, kjer so starešine s svojimi rodbinami in znanci ter aktivni Triglavci v veseli družbi preživeli nekaj lepih uric.

Protituberkulozni dnevi v Tržiču

Tržič, 13. maja.

Tudi v našem mestu, naistarejšem industrijskem centru, smo priredili na pobudo Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani 5. in 10. t. m. borbene dneve proti ietiki, pri nas najbolj razširjeni zavratni bolezni. Dne 5. t. m. je imela zdravniška higienska zavoda ga. dr. Tekla Pance - Kenk predavanja za deco osnovne šole in diake meščanske šole. Ga. predavateljica je uporabljala pri tem najnoveše slike o ietiki, katere je stavlil tuk. Dečji dom na razpolago. Tako si je mladina podane nauke tem lažje in globlje vtisnila v spomin in dobila naravno sliko, kako uspeva in kako se zatira tuberkuloza.

Dne 10. t. m. se je vršilo tako predavanje po šmarnicah v telovadnici meščanske šole, ki je bila polna samega delavstva. Z veseljem smo opažali, da se je tokrat udeležila tega resnega predavanja v pretežni večini mladina, zaposlena po raznih tovarnah. V enournem govoru je obrazložil g. dr. Pavel Pance postanek in delovanje te zahrbitne bolezni in kako da se jo očuvamo. Tudi to predavanje so nazorno podpirale že zgoraj omenjene slike Dečlega doma. Predavatelj je omenil, da je ravno v Tržiču najbolj razpasena ta socialna bolezen, ker ravno Tržiču najbolj primanjkuje solnca in dobrih zračnih stanovanj. Uvideva in priznava pa, da je mestna občina, industrija, kakor tudi ostalo prebivalstvo na polju pobijanja ietike že res mnogo storilo. Vsko leto se s podporo občine, darovi prebivalstva in industrijalcev odošle potom Rdečega križa. Podmladka in Kola jugoslovanskih sester nad 30 otrok k morju in to že skozi štiri leta. Vincencijska konferenca pa oskrbuje v svojem zavetišču »na Skali« dnevno preko 50 otrok — ki bi bili sicer prepušteni bedi in slabi oskrbi pri ludeh.

Po predavanju se je konstituiral pripravljalni odbor, ki si je nadel nalogo da zbere

člane in ustanovi tudi v Tržiču kraljevo protituberkulozno ligo. Izvoljeni so bili: z. dr. Pavel Pance, Paternost Riko, Stenar Rok, Ahačič Ignacij, Nosan France, gđč. Dokler Terezija in ga. Mrak Rezika.

Slovensko društvo za varstvo živali

Lansko leto se je ustanovilo v Ljubljani društvo za varstvo živali. Njegovo aktivno delovanje ese razsteza za enkrat samo na območje ljubljanskega mesta, kjer deluje s svojimi skromnimi sredstvi skoraj neopazeno, a zato tem vztrajnejše in požrtvovalnejše.

Namera društva, začeti že to leto s izdajanjem svojega rednega glasila, se je morala radi skromnih sredstev in še ne izvedne organizacije širom Slovenije za enkrat odložiti. Pač pa namreča društvo izdati še to leto obširnejši bilten, da tako nadomesti pomanjkanje glasila, a obenem stori z njim prvi važnejši korak za propagando društvenih ciljev. Tak bilten bo nedvomno zelo dobrodošel tudi našim šolskim vodstvom, saj so baš naše osnovne šole v prvi vrsti pozvane, da vzgajajo našo mladino k dobremu ravnanju z živaljo.

Za dosego čim popolnejšega uspeha društvenega delovanja pa je neobhodno potrebno, da s aktivno društveno dejstvom prinese iz Ljubljani etudi v vse ostale kraje naš eozije domovine. To so imeli v vidu društveni ustanovitelji že ob ustanovitvi, zato predvidevajo društvena pravila kraljeve organizacije, ki jih društveni odbor lahko ustanovi v vsakem kraju, kjer živi vsaj 10 društvenih članov.

Da bo mogla društvena uprava ta načrt izvesti in svoje delo poglabiti, se obrača na vse ljubitelje živali z vlnudno prošnjo, naj pristopijo k društvu in mu pomagajo v svojem kraju nabrati s nekaj članov, da se lahko osnuje kraljeva organizacija, potom katere bo društvo lahko uspešno delovalo. To prošnjo naslavljamo še posebej na naše požrtvovalno učitelstvo, od katerega pričakujemo v tem pogledu izdatnejšega sodelovanja in pomoči.

Sporočite svoj pristop po dopisnici na naslov Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani, Poljanska cesta 59., na kar vam bo društvo poslalo vsa potrebna navodila in člansko izkaznico. Članarina znaša mesečno 1 Din, enkratna pristojbina 5 Din.

Pojasnjena smrt otroka

Kočevje, 13. maja.

Iz Srednje vasi pri Dragi nam poročajo: Tukajšnje prebivalstvo je bilo prošli teden razburjeno zaradi nenadne smrti komaj eno leto starega otroka posestnice M. H. Mrliški ozlednik je namreč ugotovil ob nenadni otrokovi smrti, da ima dete zlomljeno desno ročico. Sosedje so čuli večkrat jokanje otroka, zato so kaj hitro obdoličili posestnico M. H., da je svoje dete umorila, ker je bilo dete še izven zakona rojeno. Orožniška stanica v Dragi je javila stvar okrajnemu sodišču v Kočevju in državne mu tožila v Novem mestu. Iz Kočevja se je odpravila v Srednjo vas takol sodna komisija, ki pa je ugotovila v zadoščenje osumljeni posestnici, da je otrok umrl zaradi influence, dočim datira zlomljenje otrokove roke od nekega padca. Osumljenka je ob prihodu komisije od strahu omedlela in jo je mogel sodnik šele zvečer zaslišati, ko se je zavedla.

Takol po odhodu sodne komisije so pri čiščenju ob mrtvačnici in Travi našli 5 mesecev star plod moškega spola. Spovila je neka omožena posestnica iz Pungerta že pozimi ter je brez vsakega obvestila dala zakopati embrio na pokopališču pod snež. Ker je bilo premalo zakopano, so ga sedaj lahko našli.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Jožčeva« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnične pritrjuje, da je »Franz Jožčeva« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Jožčeva« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Danes predstave

radi koncerta slovanskim geografov izjemoma

ob 4., 6. in 1/2 10. zvečer

Izvrstna, vesela in velekomična

dunajska filmska opereta

Dvoje src v 3/4 taktu

Sijajni šlagerji — krasna godba — humor — dobri pevci, pevke in humoristi!

Kot predigra izvrstna filmska groteska

DAISY BELL!

Predprodaja vstopnic od 10. dopoldne naprej

Elitni kino Matica

Telefon 2124

KULTURNI PREGLED

Iz mariborskega gledališča

»Adieu, Mimic.

Naša gledališka uprava je storila občinstvu le uslugo, da je tudi letos uprizorila »Adieu, Mimic«.

Vseokoli solidna oprema se blagodejno odraža od načina inscenacij, kakor so jih podali zadnji gostje.

Malo več temperamenta, malo več disciplinirane pripravljenosti za skupno zado in poročilo bi lahko z veseljem beležilo dejstvo, da se je upravi posrečilo izgladiti izredno težavne razmere v naravnost vzorni meri.

Na deskah danes kraljuje režiser; režiser, ki ve in zna zagrabiti kos življenske panorame v vsej neposredni dinamiki in ki mu s sredstvi teaterske tehnike in rutine še vdahne utrip lastne umetniško - tvorne sile.

Naša operetna režija se ne izperva v toliki meri, da bi se ji ta podvig prepričevalno posrečil.

Gdč. Udovičevi je uspelo, da smo dolga hitro pozabili na druge nevarne tekmovalke; v ulogi čednostne Mimi je bila polna humorne živahnosti.

Kakor vselej je našo publiko pozabaval gosp. Harastović, ki je podal bančnega sekretarja in aspiranta za ravnateljsko čast z njemu lastno mikavnostjo. Radi gledamo njegove koreografske posebnosti, ker očitujejo zdravo in neodoljivo komiko.

Njegovo ženo nam je gdč. Starčeva prikazala v lepi formi dame, gosp. Rasberger pa je poskrbel za uspele situacijske zapletitaje,

Gosp. Skrbinek je z eleganco podal bančnega prezidenta, osivelega v naporni službi oficijelnih in neoficijelnih dolžnostih. Njegovi »starejši« gospodje so nad vse šarmantne prikazali, ki se jih vedno iz srca veselimo.

Prav dobra je bila v ulogi gospe prezidentove ga. Savinova.

Gosp. Pavel Kovič se je udeleževal kar v dveh ulogah: kot komponent in kot sodni izvršilni organ. Njegova odlična karakterizacija zadene velkdar pravo bistvo.

Policijski komisarij utegnejo v velktemstu vršiti svoj posel tudi na delikaten način; o tem nas gosp. Tovornik ni docela prepričal. Hlišna, Madleina ge. Gorinskove, je bila prav čedno podana.

V malih ulogah so se udeleževali gdč. Gabrovčeva in Križajeva. Sluga g. Gorinška je bil originalen.

Plesji so bili dobro izvedeni. Našemu baletu (da tako rečemo), bi želeli dobro primadono, ki bi ga izobrazila in izoblikovala. Razpolagali bi potem sicer skromnim plesnim ansamblom, ki bi pa nudil našim, sicer prav uporabnim mladim siliam dovolj prilike za razmah.

Opereto je dirigiral gosp. Herzog z velikim vnuem.

Kar pa je treba posebej poudariti: Boograjaka konkurenca nam ni bila v škodo!

A — R — K — a

»Sveti plamen« v Beogradu

Ljubljanska drama pripravila kot zadnjo premiero v tej sezoni W. Somerset Maughada »Sveti pla-

men. Ta igra se je 9. t. m. uprizorila tudi v Beogradu. Naš poročevalec nam piše o nji:

William Somerset Maughama tridejanska igra »Sveti plamen« ima na začetku vse pogoje, da se razvije v sentimentalno in ubrano mnogobesednost, ki bo bolj ali manj prijetno izpolnila vse večer. Namesto tega pa nas pisec pozabava drugače: po mirnem in ubranem začetku prav pošteno pretrese živce in jih proti koncu zopet pomiri. Tako se iz lagodnega prerokanja okoli šohovske deške razvije prava pravcata, ponakod prav napeta filmska in detektivska storija na temo: »Kdo je morilec?«

Po bolj ali manj duhovitem in napetem boju in raziskavanju v rodbini, kjer vsi znaki govore zoper ženo umorjenega neozdravljivega bolnika, pride na dan — po nje lastnem priznanju — da je mati ubila svojega sina. Usmrtila ga je iz usmiljenja in nadležovske ljubezni do njega, češ, da se ne bi tolikrat mučil in zlasti še, — česar se je dobra mati najbolj bala — da ne bi izvedel, kaj je storila njegova žena. Leta je namreč po petletnem mučeniškem žrtvovanju krenila na zakonsko stranpot, kamor jo je gnala njena neizživeta mladost in zdrava narava; zdaj čaka, da porodi otroka, čigar oče je brat njenega bolnega moža.

Napeti etični motiv ne privede do škandalozne eksplozije, kakor bi jo človek prvi hip pričakoval, marveč se razbije v splošno dobroto in hvaležnost, v globoko občudovanje nekončne ljubezni nesrečne matere.

Beogradska uprizoritev v nevsljivji režiji gosp. J. Kulundžića je bila prav okusna, igra zelo dobra.

Razstava sodobne grafike v Ljubljani, V notici, ki smo jo pričeli pod tem naslo-

vom v včerajšnji številki, je tiskarski škrat izpustil nekaj besed in tako poslal v svet napačno informacijo. Dotični stavek se glasi: »Zastopani so grafiki zagrebške skupine »Zemlja«, ljubljanske skupine »Četrta generacija«, kot gosta sta se udeležila brata Kralja.«

Gostovanje ge. Thierry - Kavčnikove v Zagrebu. V zagrebški operi je gostovala ga. Thierry - Kavčnikova kot Hasanaginica v znani Safranek - Kavčičevi operi. Njen nastop je kritika sprejela z najlepšim priznanjem. V isti operi je nastopil tudi gosp. Jošip Križaj.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 14.: Pustolovec pred vrati. B.

Četrtek, 15.: Zaprt.

Petek, 16.: Vdova Rožinka. D.

Sobota, 17.: Pustolovec pred vrati. C.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 14.: Zaprt.

Četrtek, 15.: Črne maske. C.

Petek, 16.: Zaprt.

Sobota, 17.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sreda, 14.: Zaprt.

Četrtek, 15.: Adieu, Mimic. C. Kuponi.

Petek, 16. ob 15.: Grudica. Šoleka predstava po najnižjih cenah.

Sobota, 17.: Na fronti sestro Zvea.

Asistentka ženske bolnice

M U Dr. Marija Fink
specijalistka za ženske bolezni in porodništvo
(zdravljenje z diatermijo)

srednina dnevnice od 12 1/2 — 15 1/2 ure

Telefon 3006

Domače vesti

* **Napredovanje.** V višjo skupino je napredoval pomočnik knjižničarja licejske knjižnice v Ljubljani dr. Joža Rus.

* **Disciplinski sodišče pri Dravski finančni direkciji.** Uradno objavljajo, da je finančni minister po službeni potrebi odredil, da se pri disciplinskem sodišču Dravske finančne direkcije namesto člana sodišča II. kategorije računskega inspektorja Franca Gorčnika imenuje za člana sodišča II. kategorije carinski inspektor Ante Čigoi.

* **Spremembe v železniški službi.** Premišljeni so: uradnik I. kategorije inž. Karis Boris in gradbenik oddelka direkcije uradnik III. kategorije: Grbec Josip za vlakovodjo v Ljubljani glav. kol.: Strniša Emil k progozni sekciji Ljubljana: Ovsec Janec, za vlakovodjo v Ljubljani glav. kol.: Bregant Anton za nadzornika proge v Kraljevec-Preloz: Vrbinac Fr. za nadzornika proge v Mursko Soboto: Lovrič Celzo, za nadzornika proge v Metliki: Tomšič Alojzij, za nadzornika proge v Brezno-Ribnjicu: Cimmerman Jakob za nadzornika proge v Vuzenici: zvanjenci I. kategorije: Pirc Stanislav, za administrativnega zvanjnika v Ljubljani glav. kol.: Sadija Janec, za prometnika v Šmarje pri Jelšah: Barl Rudolf, za komercialnega zvanjnika na Vrhniki: Jevšovar Janec, za sprevoznika v Končici: Kožar Jakob, za kretnika v Zidani most: Primožič Ivan, za skladiščnika v Ljubljani: Sakišak Anton za kretnika v Mariboru glav. kol.: dnevnikičarji: Paternost Josip na Breg: Caf Ivan v Trbovlje: Vojacev Alojzij v St. Mi. Nameščeni so za zvanjce: Okslar Jožef k ozračnemu oddelku: Križar Mihael k prog. sekciji Ptui: Gregor Friderika v Ljubljani glav. kol.: Vičar Jakob k progozni sekciji Zidani most.

* **Iz Lesc pri Bledu** nam pišejo: Lesc se sicer izmed najbolj narodno prebujenih občin na Gorenjskem. Zato je umevno da si nala vzeti prilike, ko se je izvedelo, da se v ponedeljek ustavi izletniški vlak českoslovaških strojevodij tudi na Lescu, da bi ne pozdravila na svojih tleh dragih českoslovaških gostov. Ko je v ponedeljek ob pol 7. prišel vlak z gosti na postajo, je bil peron poln ljudstva, pred peronom pa so bile razvrščene učenci in učence domače osnovne šole, držci v rokav zastavice v državnih barvah. Ob tiri so stali sresli načelnik iz Radovljice g. dr. K. Tekavčič, župan Azman in leški župnik Avsec. Ko se je vlak ustavil, so zadoneli navdušeni živjo klici, šolska deca pa je vhitela zastavice gostom v pozdrav. V imenu radovljiškega sreza je pozdravil goste načelnik dr. Tekavčič. Poudarjal je, da goli vse prebivalstvo radovljiškega okraja iskrene simpatije za brate iz Českoslovaške, in izrekel željo, da bi mihi gostje odnesli najlepše spomine z Bleda in kršne Gorenjske. V imenu leške občine je izrekel dobrodošlico župan Azman, v imenu župnije pa župnik Avsec. Vsem trem se je v lepem govoru zahvalil predsednik Federacije čl. strojevodij g. Stučič. Rekel je med drugim: Ko se vam presrečno zahvaljujem za bratski sprejem, izražam svojo veliko radost, da se je tega sprejema udeležila tudi šolska mladina, v kateri je naša bodočnost, v največje zadovoljenje pa mi je, da so nas prišli pozdraviti zastopniki tako posvetne, kakor duhovske oblasti. Zagotavljam vas, da bo med vsem mojim tovarišem ostalo bivanje med našimi ljubimi brati zlasti pa med Slovenci in neizbrisnem spominu. — Po predsedniškem govoru so gostje navdušeno klicali »živeli bratje Slovenci, nakar jih je vlak odpeljal proti Jesenicam.

* **Jugoslovensko-italijanska železniška konferenca** v Napoliju, o kateri smo že poročali, bo končala svoje delo v nekaj dnevih. Jugoslovenska delegacija je bila v Napoliju zelo ljubezno sprejeta. Za predsednika konference je bil voden vodja jugoslovanske delegacije g. inž. M. Klotič. Upano je na popoln uspeh pogajanj, tako da bo železniški promet med Jugoslavijo in Italijo na vseh treh prehodnih mestih slednjem tudi pravno urejen.

* **Razpis natečaja** za generalni regulacijski odbor v Zagrebu je imel kratko sejo, na kateri je bil storjen sklep, da se v najkrajšem času razpiše natečaj za izdelavo generalnega regulacijskega načrta za mesto Zagreb, ki naj bi določil smerice razvoja mesta za nadaljnjih petdeset ali še več let. Razpisal se bo mednarodni natečaj. Za nagrade najboljšim načrtom je določena vsota 500.000 Din, za honorarje tujim strokovnjakom in za stroške natečaja pa 350.000 Din skupno torej 850.000 Din.

* **Enoletni staž agronomov.** V bližnjih dneh stopi v veljavo pravilnik o delu agronomov v dobi službenega enoletnega staža na državnih ali banovinskih posestvih. Ta staž

je določen v svrhu, da se kandidati izvežbajo v praktični ekonomiji ter si na ta način pridobijo kvalifikacijo, kakor jo zahteva zakon o pospeševanju kmetijstva. Na državnih in banovinskih posestvih bodo ti stažisti imeli brezplačno stanovanje, hrano pa si mora oskrbeti vsak sam. Razen tega dobe stažisti denarno podporo od kmetijskega ministrstva, po možnosti pa tudi od uprave posestva.

* **Pozor lovci!** Ker so nastala različna mnenja, koliko je doplačati banovinske take se na lovske karte, izdane pred 1. aprilom t. l. opozarjamo svoje člane, da je doplačati samo 75 Din. Kdor pa ni član našega društva, mora doplačati 135 Din. Ako je kdo že kaj več plačal, je upravičen do povračila. — Predsedstvo SLD.

* **Danski izletniki na Jadranu.** V soboto jutraj je večja skupina danskih turistov prispela v Split, kjer ostane nekoliko dni, potem pa poseti važneše kraje naše rivjere.

Novo! Premiera!
Detektivski vefilm po romanu
Edgarja Wallace-a
SOYOKA
Zlžane cene: 4.—, 6.— in 8.— Din.
KINO IDEAL.

* **»Pogrebni sklad«** državnih uslužbencev in upokojencev dravske banovine v Ljubljani se je ustanovil 4. t. m. To društvo je dobrodelna ustanova, katere namen je, dati ob smrti članov iz sklada njih svojcem podporo, da morejo kriti stroške za primeren pogreb. Vsak državni uslužbenec (ka) njih soproge in upokojenci se te ugodne prilike lahko poslužijo, ter pristopi brez razlike na stan in starost k temu skladu. Pristop k »Pogrebni skladu« se mora pisмено javiti, v treh mesecih po ustanovitvi sklada ali po vstopu v državno službo. Po preteku tega roka, se osebe stare nad 50 let ne sprejemajo. Prijave sprejema Ilvar Ivan, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

* **Smrtina kosa.** V Ljubljani je v starosti 47 let umrla ga. Uršula Winterleitnerjeva, rojena Kragljeva. Pokopah bo do pokopnice v četrtek ob 14. — Po dolgi bolezni je izdihnil v ljubljanski bolnici g. Alojzij Sežun, šolski upravitelj v pok. v Mavčicah. Pogreb pokopnika bo danes ob pol 18. Pokopnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Pokojsniški zavod** za nameščence v Ljubljani poziva projektante nenagrajenih načrtov, da najpozneje do konca maja svoje projekte dvignejo proti vnitvi prejemnega potrdila.

* **Naši v Ameriki.** V Chicago so soproge jugoslovenskega, českoslovaškega in poljskega konzula priredile slovanski koncert, na katerem je v velikim uspešnem nastopu tudi naš rojak operni pevec Svetozar Banovec. Na velikončno nedeljo je Banovec sodeloval pri čiščaškem slovenskem radio - programu, kjer je zapel nekoliko narodnih pesnic, zvečer pa je nastopil v Slovenskem narodnem domu. — Gospod Vinko Pristov, sin znane slovenske družine v Barbertonu, je pred kratkim napravil odvetniški izpit. — V Calumetu se je zadrževala mlada rojakinja, soproga Ivana Golobca, stara komaj 24 let. Kaj je mlado ženo gnalo v smrt, ni znano. — Meseca januarja letos je v Clevelandu preminil rojak Franc Pavlovič. Meseca marca je umrla tudi njegova žena Marija, rojena Kodričeva, stara 50 let. Zapusča tri sine in dve hčeri. Rodom je bila od Sv. Križa na Dolenskem. V Ameriki je bivala 23 let. — V Naponingu v državi Minnesoti je preminil rojak Josip Moravec, rodom iz Tačkige vrha pri Čnomlju. V Ameriki je bival 45 let. Podlegel je tuberkulozi. — V Milwaukee pa je umrl Ivan Juranc, pionir v delavskem gibanju, rojen leta 1877. v vasi Mala Likova v novomeškem okraju.

Sirota z milijoni!

* **Binkoštni izlet** na Jadran. Kakor je obveščen »Putnik« za Sušak, prispe ob binkoštnih praznikih na Jadran petdeset madžarskih zdravnikov, ki posejijo Crikvenico in Rab. Prošlo nedeljo je preko Reke prispelo na Sušak 35 Nemcev iz Berlina.

* **Uradni dan Sreskega gremija trgovcev** v Celju za člane v rogaškem sodnem okraju bo v četrtek 15. t. m. od 9.—12. ure v Rogatu v posebni sobi kavarnar. Sporn.

* **Drž. šola za sestre pomočnice** v Zagrebu, je razpisala natečaj za novo šol. leto. Ministrstvo prosvete je s odlikom priznalo diplomiranim sestram triletne sestrske šole kvalifikacijo za II. kategorijo državnih uradnikov. Natečaj za šolsko leto 1930-31 je za letnično šolanje. Svrha in naloga sestrske šole je vzgajanje strokovno izobraženih sester za zdravstveno delo po bolnišnicah, v socijalno-higijenskih institucijah in za zdravstveno vzgojno delo med narodom. Strokovna je izobrazba je teoretična in praktična. Prve 4 mesece traja pripravilni tečaj, ki je obenem čas poskušnje za učenke. V poštev pridejo samo mladenke, ki dajo

FOTO-KINO-APARATI
za potrebe in zabavo
v dravski
KARO, LJUBLJANA
in
KARO (Vrbina), MARIBOR CENIK GRATIS

s svojim teoretičnim in praktičnim napredkom, a obenem tudi s svojimi moralnimi kvaletetami zadostno garancijo za dobre sestre. Natečaj bo trajal do 30. junija tek. leta. Informacije o šoli in pogoji za sprejem v šolo se zvedo pri ravnateljstvu državne šole za sestre pomočnice v Zagrebu, Milnarska cesta 12.

* **Naš tamburaški rekorder gre v Ameriko.** Znani rekorder v sviranju na tamburici Matejček je te dni pobil na Sušaku svoj lastni rekord, kajti sviral je brez prestatka 68 ur priredi v bližnjih dneh krajšo turnejo po gornjem Jadranu po katerem bo sviral na luksuznem parniku na progi od Splita do Kotora, na jesen pa se poda na turnejo po Severni Ameriki.

* **Strokovnjak, ki s prsti dere zobe.** Kakor javljajo iz Subotice, je te dni prispel tja kaj rummski državijan Fedro Konstantin ki potuje okoli sveta in se je proslavil s tem, da dere zobe kar s prsti. Z nekim svojim tovarišem se je oglašil pri subotški policiji ter tam kazal svoje znanje. Brezplačno je derl zobe vsem, ki so se javili na policiji. Javili so se večinoma detektivji in stražniki, katerim je z dvema prstoma izderl bolne zobe. Konstantin je izjavil, da potuje v Beograd, da si izposluje dovoljenje za izdiranje zob. — Starj ljudje se bodo gotovo spomnili da je živel tudi med nami pred kakimi petdesetimi leti slični možak, ki je tudi derl zobe kar s prsti ter je nosil trofeje svoje umetnosti na vrvcih okoli vratu.

* **Iz Rogaske Slatine** nam pišejo: Vsi ti, st. ki nameravajo letos v zdravilišče Rogaske Slatine naj si naroče že sedaj nujno sobe. Kdor tega ne stori, riskira da ostane v glavni sezoni sprčo vedno večjega navala brez stanovanja. Radi popustov in drugih ugodnosti je obisk Rogaske Slatine vsakomur priporočljiv predvsem v pred in po sezoni (do 15. junija in od 1. do 30. septembra).

* **Obidele obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna Jos. Reich.**

Sirota z milijoni!

* **Gotov in mlil učinek** sta absolutna pogosta za dobro dristilo. Prav radi tega je DARMOL-ova dristila čokolada boljša kot kakršna koli druga, ki jo pripravljajo v drugih državah. Predpisujejo jo kot sredstvo proti zapeli odraslim in deci.

* **Ciril Metodova podružnica** v Kranju priredi 31. maja in 1. junija cvetlični in bonbončkov dan v korist družbe.

Iz Ljubljane

* **Slovo českoslovaških strojevodij** od Ljubljane. Udeležniki ekskurzije českoslovaških strojevodij po Jugoslaviji so se včeraj vrnili z Gorenjskega, odkoder so odnesli obilo prekrasnih vtisov, zopet v Ljubljano. Tu so imeli v kolodvorski restavraciji skupno kosilo. Ob tej priliki je obdržal predsednik oblastne uprave Udruga strojevodij na goste prisrčen poslovilni govor, za katerega se je zahvalil predsednik českoslovaške Federacije strojevodij g. Fran Stuhly. Od 12.20 je sledilo slovo in gostje so odšli na vlak. Na kolodvoru je zaigrala železničarska godba »Sloga« več komadov, nakar je vlak odpeljal goste v smeri proti Mariboru, odkoder gre njihova pot proti domovini.

* **Poziv Ljubljancem.** Danes ob trčetku na 8. zvečer pridejo v Ljubljano s posebnim vlakom udeleženci III. kongresa slovanskih geografov in etnografov. Naše mesto bo imelo priliko da pozdravi v svojih sredi okoli dvesto odličnih slovanskih znanstvenikov, ki jih bodo kot geografje gostovo zelo zanimali naši kraj in ljudje. Iz vseh mest, ki so jih doslej obiskali naši gostje prihajajo vesti o navdušenem sprejetju, ki jim ga je pridelilo prebivalstvo. Ljubljana ne samo da ne sme zaostajati za njimi, ampak mora pokazati, da kot univerzitetno mesto može zaostajati nič za Beogradom in Zagrebom. Zato pozivamo Ljubljance, posebno pa našo akademsko in srednjošolsko mladino, da se v velikem številu udeležijo svečanega sprejema gostov na kolodvoru.

Damske obleke od Din 150- naprej v veliki izbiri pri **toristi F. LUKIČ, Stritarjeva ulica.**

* **»Rampar«** v petek 16. t. m. bo predvajala ZKD v kinu »Dvor« po svojih občajno zadržanih cenah: 2, 4, 6 in 8 Din premijero lepega kinematografskega o avijatu Ramparju. V glavni vlogi nastopa veliki umetnik Paul Wegener, igralec, ki ga je naše občinstvo videlo že na gledališkem odru. Film nam predločuje usodo drznega letaka, ki se je ponorečil na svojem polotu na severni tečaj in živel nato popolnoma sam leta in leta zapuščen od vseh ljudi v ogromni grenakski ledeni puščavi, kjer življenje sveti kakor človeka. Na sporedu bo film v petek ves dan pri predstavi ob 4. četrti na 7. pol 8 in 9. zvečer, nato pa v soboto ob pol 3. in v nedeljo ob 11. dopolnje vsakkrat v kinu »Ljubljanski Dvor«.

* **Razstavo zdravih otrok** v starosti do dveh let, združena s koncertno toliko

mo za najbolj razvitega, negovanega in hranjenega otroka pripravila TKD »Atena« za 1. junija na lastnem igrišču v Tivolju. Razstava bo vsekakor povost za Ljubljano, zanimiva, prirčna in poučna. Razstavljene otroke bo odbral iz ljubeznosti po strogo higijenskih in zdravstvenih predpisih šef-zdravnik dečjega doma kraljice Marije dr. Dragaš. Prijave mater in otrok k udeležbi iz vseh krogov sprejema Dečji dom kraljice Marije vsak delavnik od 8. do 12. in od 16. do 18.

* **Maša zadušnica za pokojno go. Uršu.** lo Winterleitnerjevo se bo brala v cerkvi sv. Jakoba v petek ob 7. jutraj. — Glej parte na 8. strani.

* **Umetnostno-zgodovinsko društvo** v Ljubljani priredi v četrtek ob 15. ogled Quaglievini fresk v bogoslovnici in v stolni cerkvi. Zbirališče pred bogoslovnicco. Vodi bo msgr. Viktor Steska. Občni zbor društva bo istega dne v zadnji sobi restavracije pri »Slogu« z začetkom ob 20.15. Dnevni red običajen.

* **Društvo »Treznost«** v Ljubljani vabi vse svoje člane in prijatelje na članski seštanek, ki se bo vršil danes, 14. ob 8. zvečer v Glasbeni dvorani moškega učiteljskega v Ljubljani. Dnevni red običajen. Udeležba dolžnost. — Odbor.

* **Akademski klub gradbenikov** priredi 15. t. m. ob 20. v gradbeni risalnici na tehnični predavanje o temi: »Fundiranje in nezanesljivem terenu z uporabo železobetonskih plošč ter statični račun po Gvoejerjevi teoriji, z uporabo koeficienta stisnenja terena.« Predava g. univ. prof. dr. inž. Miroslav Kasal. Vabljeni vsi, ki ji zanima.

Vozni red za Din 2-

(po pošti Din 2.50 poslani v znakah naprej, ako se naroči le en izvoz) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v skladu sv. Cirila v Mariboru. 7071

* **Iz gledališča.** Danes bo opera zaprta v dramu pa ponovno Begovičevo tragikomedijo »Pustolovec pred vrati« za red B. — **Pat in Patagon kot zeta!** Danes gostujeta znamenita kralja smeja Pat in Patagon v ljudskem kinu »Kino Dvor« v briljantni vsevoligri »Kot zeta«. Občinstvo opozarjamo, da je ta film eden najboljših iz produkcije obeh slovitih humoristov in najtopleje priporočamo vsakomur, ki si želi par uric smeja in prijetne zabave, da si ogleda ta film. Cene najnižje ljudske to je 2, 4, 6, in 8 Din. Zato naj vsak hiti danes v Kino »Dvor«. Film ostane le dva dni na sporedu!

* **Pook v kuhanju s plinom.** Ljubljanska mestna plinarna priredi danes 14. t. m. ob 16. predavanje o kuhanju s plinom v predavalnici na St. Jakobski soli (vход iz Florjanske ulice). Predavala bo gđe. Perg iz Dunaja. Brezplačne vstopnice naj se rezervirajo pri Mestni plinarni.

* **XI. interna vaja — produkcija gojenec** drž. konservatorija bo v četrtek 15. t. m. ob pol 18. v Filharmonični dvorani. Vstop prost. Vabljeni so starši gojencev in prijatelji konservatorija.

* **K sklopičnemu predavanju** o Severni Škotski, ki bo danes ob 20. v sejni sobi Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu, so vabljeni člani in prijatelji »Skale«.

* **Za slepe** darujejo 200 Din slušatelji II. letnika državne trgovske šole v Ljubljani v spomin na pokojnega prof. dr. Gradnaca.

* **Za materinski dan** je darovala Marija dr. Pretnarjeva iz Trsta 200 Din v počastitev spomina na pokojnega dr. Frana Vodopivca.

* **V mestni klavnici** se bo v četrtek 15. t. m. prodajalo na prosti stojnici prašičje meso.

PEGE odpravi hitro in brez sledu **»CREME ORIZOL«** Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49—99.

* **Pretop in pobijanje šip.** V veži Tratinčkovega hotela na Sv. Petra cesti so se stopli predsončnim neki dobrovoljci, ki so se mudili poprej v dalmatinski gostilni na dvorišču. Med pretopom so bojeviteži pobili več šip v vratih in oknih. Miru jih je moral vratar ki je pozval stražnika a so jo razburjenci se pravočasno popihali. Škoda na razbitih šipah je dokajšnja vendar je ne bo trpelo lastništvo hotela, ker so bili pretepači spoznani.

* **Trpinčene živali.** Franjo N. je peljal na neko stavbo na Brdu voz opeke. Zaradi blatne ceste pa sta mu konjica med vožnjo opešala. France je pričel konja pretepati in obdelovati z bičevnikom. Naposled se je tako spozabil, da je jel metati v konja očo opeko. Ljudje, ki so opazili njegovo početje, so pozvali stražnika, ki je neotesanca naznanil, da bo moral zaradi svojega početja dati odgovor na sodišču.

Slovita Visagina Adelina Patti 7041 se zopet dobi. Drogerija Gregorki, Ljubljana, Prečernova 5.

* **Pobalinstvo.** Pišejo nam: O neverjetni podvigovanosti naše mladine pričja ta je zgodba: V nedeljo pred polnočjo se je pojavila, humorno kričaje, po Selenburgovi ulici gruča pijanih mladih ljudi pred kavarno »Zvezdo«. Tu so jim bila na poti krasna lavoritna drevesa, ki si jih je pred kratkim z velikimi stroški nabavil kavarinar Krapeč. Jeli so jih metati po tleh in vrvati iz loncev. Uničili bi vse, ako bi ne bil še pravočasno prišel kavarinar in jih

prepodil. Mesto da bi bilo pobalinstvo sram svojega dejanja, so kavararja še surovo opozvali in ozmerjali, potem pa jumaško ubežali, ko je bila poklicana policija. Ime na pobalinstvo so baje znana. Nadejamo se, da jih bo policija eksemplarično kaznovala. Čas je, da se v Ljubljani že enkrat napravi konec takemu pobalinstvu.

Iz Celja

* **Smrtina kosa.** V Celjski javni bolnici je umrl 12. t. m. 57 letni Anton Kladnik občinski revež, brez stalnega bivališča.

* **Snaženje uradnih prostorov na celjskem mestnem magistratu.** Zaradi snajenja uradnih prostorov celjskega mestnega magistrata bo mestni urad v ponedeljek popoldne in v torek 20. t. m. ves dan zaprt. Stranke, ki so povabile za 19. t. m. popoldne k mestnemu načelniku, naj se zglasijo v sredo 21. t. m. ob navadnih uradnih urah.

* **Goljufija s starim voznim listkom.** V mariborskem osebnem vlaku je bila predvčerajšnjim aretirana med postajama Grobelno in Celjem komaj 16 letna Tinka Kučičeva, ki je vstopila na Grobelnem v vlak s starim voznim listkom, na katerem je prenaridala datum 10. V. 30 enostavno v 12. V. 30. Ker pa ni večša take umetnje in je praksa železniških sprevoznikov tudi nekaj vredna, je bila seplepija kmalu odkrita in ovadena po priložni vlaku v Celje celjski policiji. Lahkomišelnost deklet se bo morala zagovarjati pred sodiščem. Železniška uprava je bila oškodovana za 23.50 dinarjev.

* **Nesrečen padec s skale.** Včeraj smo poročali, da je padel v Logarski dolini s košča dijak Edvard Valenčič in si zlomil noge. Naknadno smo bili informirani, da Valenčič ni padel s košča, temveč me je spodrsnilo na neki prilično visoki skali na hribu nasproti slapa Palenka nedaleč Tiheljeve kočje in si je pri padcu zlomil levo nogo pod kolonom. S tovrstnim avtomobilom je bil še isti večer prepeljan v celjsko bolnico.

* **Poziv dopisniku.** Prosimo anonimnega dopisnika, ki nam je poslal te dni dve pisni v zadevi delavca A. P., njegove žene in nekoga tretjega delavca, da se čimprej zgleda v naši podružnici v Kocenovi ulici št. 2., ker je vsaka objava zadeve brez osebnih informacij nemogoča.

Iz Maribora

* **Mariborski slikar razstavlja v Gradcu.** Tukajšnji slikar Ivan Heppenger, ki je pred leti priredil v Mariboru v okrilju umetniškega kluba Grohar kolektivno razstavo svojih del, bo te dni priredil v Gradcu razstavo svojih najnovejših umetnin.

* **Iz gledališča.** Ker odide po 15. t. m. velik del vojaške godbe na dopust, potem pa v kopalsišča, se trenutno vrše poslednje glasbene predstave v sezoni, na kar opozarjamo zlasti abonente glasbenih predstav na bloke. V četrtek se bo vpriporila moderna in zelo zabavna opereta »Adicu Mimic« za ab. C, v petek, 16. t. m. ob 15. pa pravilnična igra »Grudica« kot šolska predstava po najnižjih cenah. — V najkrajšem času se bo vpriporila prvič na slovenskem odru najnovejša Kraigherjeva drama »Na fronti sestre Zive«, ki obravnava težak družinski konflikt za časa svetovne vojne v zaledju.

* **Mariborske cene.** Cene živil in drugih predmetov v Mariboru so v zadnjem času postale zopet predmet razpravljanja in deloma tudi javne diskusije. Posebno nerazumljive so cene kruha, ki stane v Mariboru 4.50 Din kilogram, dočim je po drugih mestih naše države cenejši. Cene žita in moke so v zadnjem času padle povsod, na vseh svetovnih tržiščih, v naši državi celo za 50 odst. Kje tiči tedaj vzrok, da je v našem mestu kruh tako drag, da je v Jugoslaviji sploh najdražji? Prav tako zanimivo je tudi, da so na ljubljanskem in tudi celjskem trgu nekatera živila celo znatno cenejša kakor na našem. Pa tudi manufakturno, galanterijsko in drugo blago ima v raznih delih naše države različne cene. Tako stanejo nekatere vrste, ki se uvažajo iz Avstrije, Nemčije in Českoslovaške v Mariboru več kakor n. pr. v Zagrebu, Splitu itd., čeprav so prevozni stroški do tam večji. O vsem tem bi bilo priporočljivo premisljati in najti vzroke, zakaj ravno Maribor v cenah prednjači?

* **Trgovci s sadjem iz vseh krajev blivše mariborske oblasti** se vabijo na veljavni sestanek, kateri se bo vršil v soboto 17. t. m. ob 14. v Mariboru, Vetrinjska ul. 4 (restavracija »Zlati konji«). Splekati: Sreski gremji trgovcev v Mariboru. 676

* **Enodnevni tečaj** za poletna dela v vinogradu in pokončevanje škodljivcev in boleznih vinske trte se bo vršil v ponedeljek, dne 26. t. m. na vinarski in sadjarški šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18.

* **Nezgoda carinika.** V ponedeljek popoldne se je vozil carinik Adolf Matevšek po službenih poslih z motornim kolesom proti St. Ilju. Tam v bližini pa je po nesreči zavozil z motornim kolesom v obcestno drevo in obležal. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v mariborsko bolnico. Vendar se je izkazalo, da ima pač nekaj lažjih poškodb po glavi in ostalem telesu. težjih poškodb pa ni in je njegovo stanje zadovoljivo.

* **Zalostna socialna slika.** V čakalnici III. razreda na mariborskem kolodvoru se je včeraj popoldne utaborilo 56 žensk iz Baške. Kakor možje, so tudi one šle iskat dela in zaslužka v tujino. Prispelo so celo na Saksonsko in razočarane nad slabim zaslužkom, ki ni bil v nobenem skladu z njihovim delom, so se po lastni izpovedi uprle ter se vrnile v domovino. Ženske so bile tu nahanjene in ker so skoro vse brez sredstev, bodo odpremljene domov na javne stroške.

Naročajte

»Našo dobo«

Iz škofje Loke

Sl.— Smrtna kosa. V nedeljo je umrla na Suhi izdelovalec metelj Matija Krajinik. Zapuščal več odraslih otrok. Iz Americe je prispelo k Liščeviću na Trnje žalostno sporočilo, da je po nesrečnem naključju preminula v 35. letu starosti njihova hčer Ana. Spominsko zvenenje se je izvršilo v Crogrobu in v Stari Loki. Preostalim naše sožalje.

Sl.— Pazite na pse. Vojaško poveljstvo v Škofji Loki razglasi, da hoče vsakega psa, ki bi se potikal po garnizijskem svetu pobiti. Lastniki psov naj zato pazijo, da jim psi ne bodo uhajali na vojsko zemljišče. Prav bi pa bilo, da se žice na ograji toliko pomnože, da živali ne bi moge skozi bodočo ogrado.

Sl.— Tatvina v Strahovem gradu v Stari Loki. Poslednjih 14 dni je bil obisk občinstva v Strahovem gradu zelo živahen. Rekorden obisk pa je bil v nedeljo, ko se je ljudi na dvorišču, stopnišču in hodnikih kar gnetlo. Priliko je izrazil neznan posetnik, ki je odnesel mavšje bodalce in trodelnik, zlate krivice, uporabne na pristrojenem koncu tudi za pisanje.

Iz Kamnika

ka.— Strelska družina v Kamniku se bo v kratkem reorganizirala, da se poživi delovanje. Streljanja oblastne strelske družine v Ljubljani, v nedeljo, se je udeležila tudi kamniška družina po svojem odposlancu, ki je v vodilnih krogih navezala nove stike in so dani po vsestranskem zagotovitvi pogoji za uspešno delo.

ka.— Neobičajna potnika v avtobusu. V nedeljo ponoči je vozil kakor običajno Hojakov avtobus v Mengeš, kjer je nameraval šofer zagledati pred avtom dvojce prave, ki sta se najbrže izgubila iz kakega voza. Premočni »živalci« sta šoferja ulovila, ju spravila v avtobus in odpeljala domov. Lastnik ju dobi nazaj pri podjetniku.

ka.— Zopet strel v noči. Poslednji čas se je razpasla grda in nevarna navađa, da mečejo ponoči fantilni kamenje čez zid smodnišnice. V soboto okrog polnoči je zopet priletelo na stražo kamenje, kar je bilo povod, da je stražar po trikotnem klicu »stoj! oddal strel in pozva!« patruljo. Našli so kamenje, sledov pa nobenih. To je sedaj že peti primer. Lahkomišni pobalini se ne zavedajo nevarnosti, v katero se podajajo z metanjem kamena na stražo. Miru najbrže ne bo prej, dokler ne bo kdo izkupil, kar išče, ker je izda na naredba, da ima straža nalag takoj streljati, kakor hitro bi zaslišala slični napad.

Iz Trbovelj

t.— Gostilničarski sestanek. V četrtek popoldne ob 1. imajo gostilničarji v gostilni Počivavšek sestanek, na katerem se bo razpravljalo o važnih stanovskih zadevah, predvsem pa o stališču gostilničarjev do pivovarjev. Sklepalo se bo tudi o bojkotu piva. Za enkrat hočejo proglasiti samo demonstrativen tridenen bojkot, ki naj bi se izvedel 18., 19. in 20. t. m. V primeru, da bi pivovarje zahtevali gostilničarje ne ugodile, se namerava isti obnoviti v ostrejši obliki. Ker je zadeva izredno važna za gostilničarje, je v njih lastnem interesu, da se sestanka p. inostevilo udeležijo. Konumenti so odločili podpirati gostilničarje v njih upravičenem boju.

Iz Žalca

ža.— Materinski dan v Žalcu. 10. t. m. smo imeli v šolski telovadnici Materinski dan, ki ga je posetilo poleg šolske mladine in učiteljske osnovne šole veliko število staršev, zlasti mater. Uvodno besedo je imel šolski upravitelj g. Vrečer, ki je v lepih besedah orisal srečo, pa tudi trpljenje onih mater, ki žive in skrbje za svojo dečo. Gnilivim besedam je sledil otroški spored. Mladina vseh razredov je v lepih deklamacijah govorila prisotnim materam. Nadalje so otroci posameznih razredov lepo zapeli nekatere pesmi s spremljevanjem klavirja. Šolski Sokoli in Sokolice višjih razredov so strumno izvajali s spremljevanjem klavirja proste vaje pod vodstvom učitelja g. Pirca. V poslednji točki so nastopile deklice II. razreda s šopki ter izvajale s spremljevanjem klavirja slavju primerno kombinirane proste vaje pod vodstvom učiteljice ad. Eliške Petričkove. V imenu učiteljskega zbora je šolski vodja izrekel zahvalo vsem, ki so pooblastili šolo s svojo navzočnostjo, posebno materam, ki jim je bila posvečena ta proslava.

Iz Slov. Bistrice

sb.— Sanatorij za tuberkulozne. Železniška uprava namerava zgraditi na primerenem mestu sanatorij za jetičnike. V to svrhu je komisija pod vodstvom docenta g. dr. Matka preteklo nedeljo ponovno obiskala naše bistrski Pohorje, ki je s svojo južno lego in z gozdnimi zatiji in ta namen kar ustvarjajo. Odločili so se, da ob tej priliki ugodno izrazijo glede nakupa nekake kmečkega posestva na Tinju.

sb.— Florijanov sejem je bil izredno slabo obiskan. Dogon živine je znašal jedva 150 glav, med temi največ pitanih volov, za katere pa ni bilo kupcev. V celem se je prodalo le 30 komadov goved. sb.— Nabori. V smislu razpisa sreskega načelnikstva se vršijo letošnji nabori v Slovenski Bistrici za celotni sodni okraj od 5. do 10. junija. Za mesto samo bo nabor dne 7. junija, za ostalih 41 občin pa po določenem razporedu, ki je bil posameznim županostvom priročen. Rekrutna komisija bo poševala kakor doslej v prostorih Vrbovnikove gostilne.

Iz Konjic

nj.— Smrtna kosa. V visoki starosti 82 let je umrl po dolgi in težki bolezni ključavničarski mojster in hišni posestnik Rosspacher Antoj. Pokojni je bil najstarejši obrtnik v trgu. Iz skromnih početkov si je z neumorno pridnostjo postavil lično hišo. Preko 40 let je bil član tukajšnjega gasilnega društva. V tej postruvalni službi je bil vedno prvi na pomoč, kadar je bilo treba pomagati bližnjemu. Za svoje zaslugе je bil odlikovan s kolajno za zaslugę in z redom Sv. Save 5. vrste. Naj v miru počiva.

nj.— Lovska sreča. Industrialec Pukl Gustav iz Zreč pri Konjicah je ustrelil v

lovišču Radoljna, blizu koče na Pesku pet kilogramov težkega divjega petelina, starega okoli 8 let. Bil je izredno velik ter meril z razpetimi peruti 94 cm. V revirju Lukanja, ki je last kneza Windischgratza, je iz izgubilo življenje v letošnji lovski sezoni že 5 teh majskih zaljublencev.

nj.— Smrtna nesreča iz nepredvidnosti. Mirno pohorsko naselje Koroško vas je pretresel žalosten dogodek, ki se je pripetil v soboto 10. t. m. pri kmetu Korotancniku. Pastir imenovanega posestnika je bil sam v sobi z mladeničem Studenčnikom Alojzom. Iz radovednosti sta snela s stene gospodarjevo puško in jo ogledovala. Pri tem je Korotancnikov pastir nameril orožje proti tovarišu, ne vedoč, da je nabita, in mu v šali dejal: »Ali hočeš, da te ustrelim.« V tem trenutku se je puška res sprožila, in zadel nesrečnega Studenčnika v vrat, da se je takoj zgrudil mrtev na tla. Nesrečni morilec je ves prestrašen in zmeden začel klicati na pomoč. Domači pa, ki so prihiteli, niso mogli nesrečnega več pomagati. Pokojni je bil dober fant, mirnega značaja in žalujejo vsi za njim.

Iz Gor. Radgone

gr.— Iz občinske seje. Pri zadnji občinski seji se je kot prva važna točka dnevnega reda obravnavala zadeva o zopetni upostavitvi ekspoziture sreskega načelnikstva.

GOSPODARSTVO

Banovinska trošarina na bencin

Jutri, 15. t. m. se bo začela pobirati v dravski banovini nova banovinska trošarina na bencin; pooblastila za njeno uvedbo je dobil ban že v uradni obliki banovinskih davčninah. Banovinska trošarina na bencin bo znašala 1 Din od kilograma in se bo stekala v nameravani banovinski cestni fond, ki ga hoče banovina osnovati kot finančno osnovo za obnovo in vzdrževanje banovinskih cest. Kateri drugi dohodki se bodo stekali v ta fond, še ni znano in je v veliki meri odvisno od nove ureditve take na vozila; tudi še ni znano, ali bo banovinska taksa na avtomobile šla tudi v cestni fond.

Dohodek od nove banovinske trošarine na bencin se bočno seveda ne da naprej določiti, cenijo pa ga na okrog 3 milijone Din na leto. Ta znesek je v primeri z nujnimi potrebami banovinskih cest sicer res skromen, a predstavlja vendar amortizacijsko osnovo za investicijsko posejilo kakih 40 milijonov Din.

Glede pobiranja te trošarine je banaska uprava dravske banovine izdala na podlagi pooblastitve v § 83. uredbе o banovinskih davčninah za kritje izdatkov banovinskega proračuna za 1. 1930./31. od 30. marca t. l. naslednja navodila:

1.) Na državno trošarino na bencin, potršeno v dravski banovini, se pobira banovinska doličala, ki znaša 100 Din na 100 kg bencina. To doklado pobirajo organi finančne kontrole ali občinski uradi ter jo sproti odvajajo na čekovni račun kraljevske banke uprave.

2.) Banovinsko doklado na bencin plača tekem 24 ur oni, ki ga prejme na ozemlju dravske banovine iz rafinerije, trošarinskega ali carinskega shrambišča, ali pa potom uvoza iz drugih banovin, odnosno iz inozemstva.

3.) Kdor prejme na območju dravske banovine bencin potom uvoza z drugimi pravnimi sredstvi nego z železnico, mora prejem tekem 24 ur prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole ter plačati ustrezno banovinsko doklado.

4.) Ta doklada se pobira izda dne 15. maja 1930. in se steka v cestni fond pri kraljevske banke upravi.

5.) Obča določila uredbе o banovinskih davčninah z dne 30. marca 1930. (Uradni list 249/30 od 16. aprila 1930) veljajo smiselno tudi za doklado na bencin.

Znižanje obrestne mere za vloge v Zagrebu

Polom na ameriškim efektivnim tržišču se, kakor znano, proti koncu preteklega leta izrazil na ameriškem in evropskem denarnem trgu popola preokret. Obrestna mera je že pol leta na vseh denarnih tržiščih v stalnem nazadovanju, kar je našlo vidni izraz v splošnem znižanju diskontne obrestne mere. Likvidnost je n. pr. na francoskem denarnem trgu dosegla že tak obseg, da je bila nedavno Francoska banka primorana znižati diskontno stopnjo na 2,5 % letno. Tako nizek diskont je bil tudi v predvojnem času redko zabeležen, in še to le v kapitalistično visoko razvitih državah.

Zadnji padec obrestne mere na svetovnem denarnem trgu, ki je v zvezi z nastopom gospodarske krize v Ameriki in s poslabšanjem konjunkturo v Evropi, ni mogel ostati brez vpliva tudi na naše kreditne razmere, zlasti če upoštevamo še dejstvo, da je znatni del denarnih sredstev od lanskega obilnega izvoza (četudi pri nizkih cenah) povzročil kopičenje razpoložljivih denarnih kapitalov pri naših denarnih zavodih.

Nazadovanje debetne obrestne mere pri denarnih zavodih v Jugoslaviji pa se je kmalu ustavilo, ker se je pri nespremenjeni kreditni obrestni meri napetost med obema obrestnima merama zmanjšala na ono višino, ki je po naziranju denarnih zavodov zaradi visokih rezijskih stroškov brez obutne škode za poslovnih dobiček ni moglo dalje zmanjševati. Zato je bilo v krogu zagrebških denarnih zavodov že dalj časa opaziti stremiljenje po znižanju obrestne mere za vloge, ki bi bile omogočile ponovno znižanje debetne obrestne mere.

Kakor smo že poročali, je bila nedavno napovedana plenarna seja upravnega odbora Saveza denarnih zavodov v Zagrebu, in sicer v svrhu znižanja kartelne obrestne mere za vloge. Po daljših pogajanjih in po ponovnih sejah so sedaj zagrebški denarni zavodi sklenili, s 15. majem znižati obrestno mero na vloge, in sicer za vloge na knjižice brez odpovednega roka na 5,5 %, za konstekorentne vloge na 5 % in za vsane vloge do največ 7 %, vse bruto, tako da se ima odbiti še rentni davek. Z novo ureditvijo kartelne obrestne mere na vloge, ki velja tudi za vse podružnice zagrebških denarnih zavodov na teritoriju bivše Hrvatske in Slavonije, je prišlo do priilnega izenačenja

oziroma oskrbi potrebnih lokalov. Soglasno je bilo sklenjeno, da trška občina da lokale v smislu zakonskih predpisov na razpolago v novi občinski palači, kakor se veda tudi potrebna stanovanja. Kar se tiče pridobitve teh prostorov, bo to presodil gradbeni odsek ter stavi svoj predlog pri prihodnji seji. Dalje je bila odobrena službena pragmatika in pokojninski pravilnik za uradništvo tukajšnje Občinske hranilnice. Sprejet je bil predlog, da se tudi za občinske uslužbenice uvede pragmatika ter so bili za sestavo iste izvoljeni odborniki gg. Mavrič Karl, Potočnik Mijo, Žilavec Miroslav in Hibler Alojzij. Bilanca občinskega kopališča in tehnične je bila odobrena. Na predlog gospodarstva odseka se je ugodilo prošnji gg. Martina Ritonje in Alojza Jurša, da se da njima v najem za dobo 3 let travnik »Na tratah« in sicer po povprečni prodajni ceni trave. Ugodilo se je tudi prošnji carinskega uradnika g. Franca Jeklerja iz Prevalj za nakup stavbišča v Sodarski ulici po že obstoječih določilih. Na prošnjo Karla Hojsa se dovoli istemu zidati svojo delavnico na ta način, da bo projektiрана občinska cesta tekla paralelno in 90 m iste oddaljena za 3 metre. Soglasno je bilo sklenjeno, da se cesta v Podgradu v kratkem popravi ter imata naročila za popravilo izvršiti gg. Lančič in Koročec. V domovinsko zvezo je bil sprejet g. Franc Skuhala.

Blagovna tržišča

Les. + Ljubljanska borza (13. t. m.) Tendence za les nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon orehovit plohov. Povpraševanje je bil 1 vagon neobrobiljene parjene bukovine (27 do 120 mm, od 30 cm srednjega premera navzgor, dolž 2,50 m), trami (lesani 11 x 11, 11 x 13 in 13 x 16 cm, v raznih dolžinah), dalje bukoviti testoni (10–30 cm širine, I., II., III. monte in bukovio oglje (vilano, mesečno po 2 vagona).

Žito. + Ljubljanska borza (13. t. m.) Tendence za žito zvišena. Zaključeno ni bilo. Nudi se pšenica (elov, postaja, mlev. tarifa, plačljivo 30 dni): baška, 80 kg težka p. 252,50–255, 78 kg po 245,50–247, 77 kg po 237,50–240, 76 kg baška, 72–73 kg po 197,50; koruza: baška prompna po 135–137,50, za junij po 140–142,50; ječmen: baški 62–63 kg po 162,5–165; oves: baški, navad. tarifa po 180–185; moka: »Ogc« feo. Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400–405.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 5 vagonov pšenice, 5 vagonov moke, 3 vagon otrobov, 35 vagonov koruze in 3 vagoni ovesa. Pšenica: baška, 77 kg 190–192,50; 78 kg 195 do 197,50; korenjebaška, 78 kg 197,50–200; banaška, 78 kg 195–197,50; sremska 77 kg 175–177,50. Oves: baški in sremski 125–130. Ječmen: baški, 63–64 kg 107,50–112,50. Kuruza: baška in sremska 90–92,50; ladja Dunav 90 do 92,50; za junij 92,50–95; banaška 85–87,50.

+ Moka: baška »Ogc« 332,50–342,50; »Oz« 330 do 340; »2« 295–305; »3« 235–245; »4« 165–175; »5« 115–125; »6« 80–90. Otrobi: 65–75.

+ Nemborska blagovna borza (13. t. m.) Tendence prijazna. Promet: 193 vagonov. Pšenica: baška, Tisa, šlep 195–200; baška, 77 kg 187,5–192,5; 78 kg 192,5–197,5; sremska in slavonska 172,5–177,5. Rž: baška 120–130. Kuruza: baška 87,5–92,5; za maj 90–95; za junij in julij 95–100. Moka: baška »Ogc« 325–335; »Ogc« 320 do 330; »2« 290–300; »3« 225–235; »4« 160–170.

+ Budimpeštanska termiska borza (13. t. m.) Tendence prijazna; promet srednji. Pšenica: za maj 20,25–20,27, za junij 20,45–20,47, za oktober 19,28–19,29, rž: za maj 10,48–10,50, za junij 10,65–10,68, za oktober 12,17–12,18; kuruza: za maj 11,61–11,63, za junij 11,61–11,62, tranzitna za maj 10,78–10,80, za junij 10,94 do 10,96.

Deseti redni letni občni zbor trgovskih gremijev za Slovenijo se bo vršil v nedeljo 25. maja ob 9. uri popoldne v dvorani hotela Trst v Kočevju. Dnevni red je določen naslednje: 1. Poročilo predsednika; 2. poročila tajnika; 3. računski zaključki za leto 1929. in poročilo pregledovalcev računov; 4. poročila in določitev zvezne doklade za 1. 1930. 5. volitev predsedstva; 6. resolucije. V primeru neskladnosti se bo vršil ura pozneje na istem mestu drug občni zbor, ki bo sklepal na glede na število navzočih delegatov.

— Vsakeletni občni zbor Zveze trgovskih gremijev je gotovo eden najvažnejših sestankov skupnega slovenskega trgovstva, kjer se vedno obravnavajo aktualni in pereči trgovski problemi, zato je udeležba delegatov na tem običnem zboru častna dolžnost.

— Stanje Narodne banke. Iz izkaza Narodne banke od 8. t. m. je razvidno, da so se bančne devizne rezerve v prvi četrtini maja zmanjšale za okrog 30 milijonov Din, na drugi strani pa opažamo, da so se posojila na menice po večemesečnem nazadovanju zopet nekoliko dvignila. Privatna žirovna dobitrovitja so se zmanjšala za preko 60 milijonov Din, vendar znašajo pri 1930 milijon Din še vedno znatno več kakor posojila. Stanje od 8. t. m. je bilo naslednje (vse v milijonih Din): v oklepatih razlike nasproti stanju od 30. aprila): Aktivna: kovinska podlaga 376,2 (– 0,9), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1608,3 (– 28,6), posojila na menice 1100,9 (+ 23,5), lombard 284,0 (+ 1,1); pasiva: obrok bankovcev 5286,2 (+ 65,2), obveznosti nasproti državi 350,9 (– 17,1), žirovne obveznosti 1329,1 (– 65,2), razne obveznosti 173,2 (+ 12,1).

— Delna likvidacija Mautnerjevega koncerna v Jugoslaviji. Kakor smo že večeraj poročali, so pozajanja zaradi prodaje Beograjske tekstilne industrije d. d., ki spada v jugoslovnski Mautnerjev koncern, tik pred zaključkom. Sedaj poročajo iz Zagreba, da bo to podjetje z glavnico 10 milijonov dinarjev baše kupila praška finančna skupina, ki je že solastnika jugoslovnske tekstilne tvornice v Kranju.

BORZE

13. maja

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet priilčno velik. Tečaj deviz kažejo nadalje naraščajočo tendenco in se je deviza Trst okrepila od 296,80 na 296,90, deviza Dunaj od 7,9836 na 7,9866 in deviza Berlin od 13,5125 na 13,5175. Med efekti je bilo investicijsko posojilo zaključeno po 87,25.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je Vojna škoda danes za malenkost okrepila. Za aranžma se je trgovala po 426,50, za kaso po 425–425,50, za junij po 426–427 in za december po 428,50. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Unionbanki po 196, v Prastedionu po 906, v Srpski po 180 in v Juzbanki po 79–80. Med industrijskimi papirji je bil promet v Sečerni po 372,50 in v Jadranski plovidbi po 508.

Devise in valute

Ljubljana. Amsterdam, 22.79, Berlin 13.5025–13.5325 (13.5175), Bruselj 7.9036, Budimpešta 9.8932, Curih 10.944–10.974 (10.959), Dunaj 7.9719–8.0019 (7.9895), London 275.24, Pariz 222.17, Praga 147.79–148.19 (147.79), Trst 296.80.

Zagreb, Amsterdam 22.79, Dunaj 797.19 do 800.19, Berlin 13.5025–13.5325, Bruselj 790.36, Budimpešta 957.82–960.82, Milan 256.914–257.914, London 274.84 do 275.64, Newyork ček 56.44–56.64, Pariz 221.17–223.17, Praga 167.39–168.19, Curih 1094.40–1097.30, Stockholm 15.2105 do 15.2305.

Curih, Beograd 9.1250, Pariz 20.27, London 25.1125, Newyork 516.90, Bruselj 72.10, Milan 27.10, Madrid 68, Amsterdam 207.85, Berlin 123.8250, Dunaj 72.89, Sofija 3.74, Praga 15.3150, Varšava 57.85, Budimpešta 90.30, Bukarešta 3.07.

Efekti

Ljubljana. Investicijsko 87,25 zakli., 8 % Blair 96,50 bl., 7 % Blair 85 bl., Celiska 160 den., Ljubljanska kredita 120 den., Prastedion 905 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 132 den., Ruše 270–280.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 426,50–427,50, kasa 426,50–427,50, za junij 427–429, za december 428,50–429,50, investicijsko 87,50–88, agrarne 34,50–34,75, 8 odst. Drž. hip. banka 84–85; bančne vrednote: Prastedion 900–910, Union 196–197, Jugo 79–80, Srpska 179–182, Zemaljska 145–148, Ljubljanska kredita 120 den., Narodna 8100–8450, Kredita 96–100; industrijske vrednote: Nar. šumska 24 den., Našika 1400 bl., Gutmann 173 bl., Slavski 70 do 76,50, Slavonija 200–205, Sečerni 371–373, Brod vagon 110 den. Vevče 125 den., Isis 32,50 do 33, Dubrovačka 440 den., Jadranska 508–510, Trbovlje 439–440.

Beograd. Vojna škoda 431 zakli., za junij 434 zakli., investicijsko 87,50–88,25 zakli., Narodna banka 8380–8460.

telju sportnega gibanja, obenem s tem pa izročiti mu adresu, v kateri bi bil razjasnjen položaj sporta pri nas in njegove najnujnejše potrebe. Nato bi se še za interesirani merodajni ministrstva.

Prireditev je popolnoma uspeša. Kralj je izrekel sportnikom, tako organizatorjem kot pravkom, svoje priznanje ter jih pozval na nadaljnje delo. V ministrstvih so bile sprejete samo ožje delegacije. Min. predsednik general Živković je sportnikom jasno priznal važnost sporta ter potrebo, da se tudi vprašanje sportne vzgoje zakonito uredi. Tudi prosvetni minister Boža Maksimović je obljubil, da se bodo baš s strani njegovega resorta podpirali vsi predlogi, ki naj bi končno uredili sportno gibanje pri nas. Sport sam spada po odločbi finančnega ministrstva v resort ministrstva narodnega zdravlja. Tam se pripravljajo zakon o telesni vzgoji ter bo SSS pri sestavi tega zakona sodeloval. Pri prometnem ministru je našel SSS polno razumevanje za želje in potrebe sportnikov. Vsem tem ministrstvom so se stavi pripravi predlogi in upati je, da bo delo SSS tudi v tem oziru uspešno.

Na konferenci SSS se je ugotovilo, da so vsi naši sportni savezi člani SSS, ter se je ob prisotnosti vseh savezov ugotovilo program prvega sportnega kongresa, ki naj bi bil v juniju. SSS je razvil obsežen program svojega dela, prisotni savezi so mogli samo konstatirati, da se je z ustanovitvijo SSS izpolnila važna vrzel v našem sportnem življenju, ki bo nudila razvoju jugoslovnskega sporta mnogo koristi.

Od ljubljanskih sportnikov je prisostvoval konferenci in zborovanjem generalni tajnik JZSS g. Gorec, kot delegat edinega saveza, ki ima svoj sedež v Ljubljani. JZSS je ob priliki avdiencije poklonil Nj. Vel. kralju krassen album z nad 50 izbranimi posnetki naših Alp pozimi, dela najboljših naših fotoamaterjev. K albumu je naslikal prof. S. Santel primerno poklonilo.

Delegati Sportnega kluba Bled so porabili to priliko, da so v zvezi s predsednikom Veslaškega saveza dr. Stalio zainteresirali merodajne kroge za mednarodne veslaške tekme, ki bodo meseca junija na Bledu. Obenem so imeli zborovanja Veslaški savez, Mačevalski savez in Nogometni savez.

Upajmo, da prinese v Beogradu započeta akcija zaželjene uspehe, ki bodo nadaljnemu razvoju sporta mnogo koristili. Lahko že danes rečemo: SSS je namen svojega beograjskega programa povsem dosegel, poudarek obstoja in stvarnosti sportnega dela je bil podan v polni meri ter je našel tudi popoln odmev. Zmagi nad švedsko in Rumunijo pa sta še prav posebno dobrodošli v okviru te pomembne manifestacije. In končno poudariti je treba tudi enodušnost in složnost vseh naših vrhovnih sportnih organizacij.

Sportni drobci

Zagrebški »Gradjanski 1911«, ki mu politična uprava ni odobrila pravil, je končno noveljavno likvidiran. Predlog predsednika, da bi se vsi igralci vrnili v matični klub, ni dobil večine, tako se bodo razgubili v razne prvorazredne klube. — V Velikem Bečkereku se je vršil ustanovni občni zbor novega banatskega nogometnega podsaveza, čigar sedež bo ostal v Vel. Bečkereku.

Preteklo nedeljo se se vršile v Budimpešti važne konference sportnikov, katerih se je tudi udeležil mednarodni tajnik JNS dr. M. Andrejevič. Pri tej priliki je bil določen termin za meddržavno tekmo CSR : Jugoslavija na 28. junija. Dalje se je dr. Andrejevič razgovarjal z dunajskim zastopnikom Meislom glede tekme med Avstrijo in Jugoslavijo, ki se bo vršila tekem l. 1931. v Beogradu. S posredovanjem g. Meisla je prišel dr. Andrejevič v stike tudi z italijanskimi delegati, s katerimi je prišlo do popolnega sporazuma glede čimprejše obnovitve medsebojnih sportnih odnošajev. Končno je dosegel naš savezni tajnik sporazum z urugvajskim zastopnikom dr. Buermom, po katerem sprejema Urugvaj vse finančne pogoje, ki jih bo stila Jugoslavija.

Po stila zmagi italijanskega moštva nad madžarsko reprezentanco v Budimpešti je stanje točk v tekmah za evropski pokal naslednje:

Italija	8	5	1	2	21:15	11
Avstrija	8	5	0	3	17:10	10
CSR	8	4	2	2	20:18	10
Madžarska	8	4	1	3	20:23	9
Švica	8	0	0	8	11:28	0

Službene objave Jugoslovnskega lankotektskega saveza. Vljudo vabim po dva polnočnega delegata SK Ilirije in ASK Primorja na sestanek v kavarno Emona, danes 14. t. m. ob 18. v svrhu dogovora klubskega prvenstva Jugoslavije. Prijave za stališni tek za Šellov pokal dne 8. junija je bilo pomotoma objavljeno, da je treba poslati na naslov Zdravko Francić, Zagreb, Martićeva ul. 5, do 1. junija. Pravilno se mora glasiti: Prijave je poslati do 1. junija brez prijavnice na naslov Savo Sanić, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 1. Savo Sanić, odbornik JLAS.

Se o nedeljski nog. tekmi v Kranju. O nedeljski nogometni tekmi med Tržičani in nogometnim odsekom kranjskega Sokola, ki se je vršila v Kranju in ki je prinesla zaslužno zmago domačinom z rezultatom 2:0 (1:0), smo prejeli iz Kranja tudi naslednje poročilo: Domače moštvo

Iz življenja in sveta

Nemške priprave za plinsko vojno

Berlinski ognjevesci so priredili »protiplinski tečen«, da se izvečajo za primer potrebe. Slika nam kaže gasilce z maskami, ki prenašajo zadušene v bolnico. Vaj so se udeležili gasilci iz vse Nemčije.

Narod, ki izumira...

Na svetu so narodi, ki jim je sodba že pisana in ki so z vsakim dnevom bliže svojemu neizbežnemu poginu. Med te spadajo prebivalci svobodne narodne republike Tuve, ki se razprostira v srcu gorate, s pragozdi obrasle Srednje Azije. Kdor v zapadni Evropi kaj ve o tej državi, jo pozna pod imenom Tanu-Tuva. Stari ruski naziv za to deželo je Urjanhai, novi sovjetski zemljevidi pa jo zaznamujejo kot »narodno tuvinsko republiko«. Država je lani praznovala desetletnico osvoboditve izpod nadoblasti moskovskih carjev, prihodnje leto bo slavila desetletnico osvoboditve izpod ponovnega kitajsko-mongolskega jarma, nakar se bo počasi pripravila, da čez štiri leta dostojno praznuje desetletnico svoje republiške ustave.

Navzlic dejstvu, da so se življenjski pogoji tega naroda izboljšali, je vendarle zapisan smrti. Rusko naseljevanje bo spodbudilo domače prebivalstvo. Po daljši ali krajši pripravljalni dobi bo svobodna narodna tuvinska republika utonila v ruskem morju, ki zmagovito pljuska preko Sajanskih gora. Kakšna je ta dežela in kakšni so njeni prebivalci, poroča pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«. Revija se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 in stane mesečno (nad 120 strani štiva s slikami) samo 8 Din.

Ostročutnost slepcev

Berlinska policija je razjasnila te dni nenavaden kriminalni slučaj. Dve slepi ženski sta v predmestju ostavili cestno železnico, da bi se podali v bližnji zavod za slepce. Po poti ju je hipoma nekdo sunil od zadaj in se preden sta se zavedli, jima je iztrgal ročni torbici. Ker ni bilo nikogar na cesti, da bi jima pomagal, jima ni ostalo drugega, nego da sta zadevo javili voditeljici zavoda in ta je obvestila policijo. Na poti do policijskega komisariata pa je ženske ustavilo mlado dekle, češ da je bilo opazovalo napad in da bo za pričo. Toda okradenki sta še isti hip spoznali s svojim ostrim čutom, da je bilo dekle samo napadalca. To sta povedali na policiji, ki je oumljenko ostro prišla in ta je po kratkem obotavljanju svoj greh tudi priznala. Izgovarjala se je, da je izvršila napad v skrajni sili zaradi bede.

Rumena nevarnost

Nekemu švicarskemu zakonskemu paru se je po sedmih mesecih rodilo dete, ki je vzbudilo veliko nezadovoljstvo očetovo. Oče in mati sta plavalca, sinček pa je črnolas, rumene polti in ima prav mongolsko ozke oči. Oče je takoj proglasil: »To ni moj sin.« Ker pa se mati ni dala ugnati, je mož preiskoval nje preteklost pred zakonom in izkazalo se je, da je mlada žena še mesec dni pred poroko prav prijateljsko občevala z nekim japonskim inženjerjem, ki je praktičar v lucernski tvornici. Tako je prišlo do tožbe in sodišče pri najboljši volji ni moglo priznati, da bi črnolaso, krivogledno in rumeno bitje bilo dete belokožca in plavalca alemanske rase. Predalo je zadevo curiškemu antropološkemu zavodu, ki je prišel do enakih zaključkov, kajti drobni človeček je pod učenjskim drobnogledom kazal vse tipične znake mongolske rase. Zakon so ločili, ker se devojka ni bala rumene nevarnosti in oblagodarila moža z japonsko kukavičico.

Povzročitelj protina

Kakor poročajo iz Atlantic Cityja (Zedinjene države), je odkril tamošnji zdravnik dr. Russel Cecil povzročitelja protina, sila majhno bakterijo. Če je ta vest resnična, bo tedaj kmalu mogoče izumiti primerno sredstvo proti tej neprijetni bolezni.

Krave z dečjo pričesko

Dočim izginja »bubi« polagoma iz ženskega sveta, ga uvažajo ta čas v živalski svet — vsaj v kalifornijskem mestu Oaklandu. Tamošnji mestni nadzornik mlekarne je namreč izdal odredbo, da morajo mlekarne prodajati samo takšno mleko, ki izvira od kratko pristriženih krav. Odredba je vzbudila mnogo veselih komentarjev, a ima prav za prav resno ozadje. Nadzornik namreč meni, da so šopi, ki jih nosijo krave med rogovi, pravo skrivališče vse mogoče golazni in bacilov, ki bi od tam kaj lahko prišli v posodo za mleko. Mlekarne lahko same oskrbijo v rednih presledkih, da jim bodo krave ostržene po vseh pravilih, a poročajo tudi, da je nastal cel nov stan »kravih frizerjev«, ki opravljajo ta posel uprav strokovnjaško.

Vojvodinja in kuhar

Angleška visoka družba ima nov škandal, pri katerem imajo licemerci le to tolažbo, da vojvodinja, ki ga je povzročila, ni po poreklu iz odlične družbe, marveč se je vanjo le primožila. Časopisi so namreč prinesli vest o poskušanem samomoru vojvodinje Leinster. Samomor se v Angliji kazensko zasleduje in tudi rešena vojvodinja se bo morala zagovarjati pred sodiščem za svoj postopek. Gospa je že dolgo ločena od svojega moža, ki ji je tedensko plačeval po 4000 dinarjev, da je lahko živela novemu stanu primerno. Kot bivša plesalka pa ni bila zadovoljna z mirnim življenjem ločene žene, marveč je veselila pri barjih ter se končno zaljubila v kuharja neke prostake beznice. Živela je z njim, toda očividno ne posebno srečno, ker si je hotela vzeti življenje. Odprla je plin in komaj so jo še rešili. Za življenjsko tragedijo nesrečne ženske ima angleška aristokracija le zgražanje.

Mehanična kuhinja

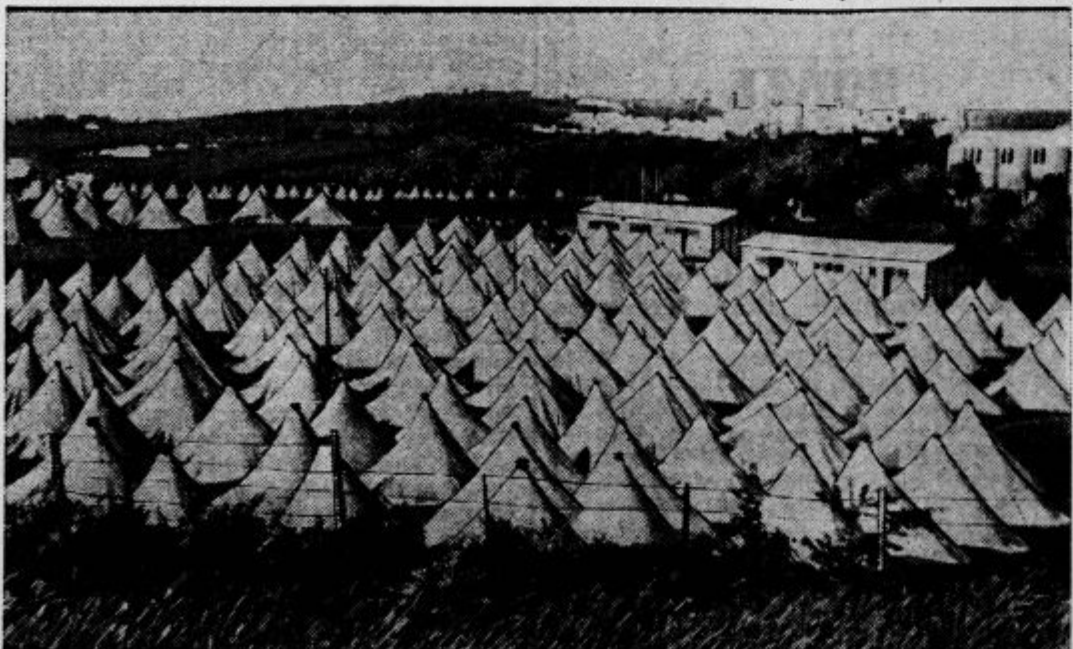
Pravijo, da mora kuharica imeti ljubezen do svojega posla, ako hočemo, da dobimo na mizo okusno in tečno jed. Ker pa se ženske čisto pritožujejo, da so sužnje kuhanja, je moderna tehnika tudi v tem oziru poskrbela za odpravo. Bolnica v Joryju pri Parizu je že opremljena z mehanično kuhinjo in njenemu vzgledu slede mnoge restavracije in javne kuhinje. V mehaničnih kuhinjah so postavljeni parni kotli za juho, dalje električni stroji za kuhanje kaše iz zelenjave in krompirja. Tak stroj goni pet konjskih sil, na njem pa se lahko pripravi vsaka jed, predno se dene v lonec. Tudi kuha sama je avtomatična, da nikomur ni treba pokušati, da-li je že jed gotova. Po toliko in toliko minutah je vsaka stvar kuhana in primerna za na mizo. Vendar pa je tudi v teh kuhinjah osebje, ki streže strojem, in to so zopet kuharji in kuharice.

Spor za kosti Žižke Trocnovskega

L. 1910 so pri prezidavi cerkve v Časlavi našli naleteli delavci na vzdano skrinjico, v kateri je bilo nekoliko delov raznih okostij. Pozornost je vzbudila zlasti lobanja, ki je kazala znake, da je bil nje lastnik na eno oko slep. Takoj se je porodila domneva, da gre za ostanke slavnega husitskega vojskovođe Jana Žižke z Trocnova. Okostje so prenesli v časlavski muzej kot najdragocenejšo ostalino iz najslavnejših dob češke zgodovine. V nedavno izišlem zvezku »Pekačovega Zbornika« pa je bilo objavljeno, da gre za falzifikat, češ da so bile kosti vložene v skrinjico šele l. 1910. Proti temu je odločno nastopil arhitekt svetovidskega hrama v Hradčanih Hilbert, ki je nahodišče zelo pazno ogledal že l. 1910. Arhitekt trdi, da je bila skrinjica zazidana nesporno že v 17. stoletju, kar dokazuje način zidave in omet. Kost, ki so jih našli pri prezidavanju, so zato bile vložene v skrinjico v 17. stoletju, tedaj v dobi po belogorski bitki, ko so protireformatorji iz verskega fanatizma uničevali vse ostanke iz husitskih časov. Zlasti so stikali po Žižkovih ostankih, da bi jih razmetali in uničili, kakor so to storili z drugimi husitskimi grobovi v tynskem hramu. Mestni svet v Časlavi se je obrnil na »Akademijo znanosti in umetnosti«, da znova preišče najdbo ter odloči o nje pristnosti.

Zlato v smeteh

Revna ženska je stikala za kostmi na odlagališču smeti v Lagmanyosu pri Budimpešti in je našla pločevinasto škatlo, v kateri je bilo 50 starih zlatnikov in srebrnjakov. Nesla jo je na policijo, kjer so ugotovili, da ima stari denar silno vrednost. Uvedli so preiskavo, da bi dognali, kdo se je na takšen način iznebil zaklada.

Svetovni evharistični kongres v Kartagini

Maožice pobožnih udeležencev kongresa prenočujejo pod šotari, ki jih je v ta namen dala na razpolago francoska vojna mornarica.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

SOKOL

Vstopnice za vsesokolski zlet

Objava zletne pisarne o razporeditvi tribun ter o naročanju in cenah vstopnic za zletne dni

Gradnja tribun za prvi vsesokolski zlet v Beogradu bo kmalu končana. Zdaj se dela na okraških vzhodov, na ložah, na sedežih in drugih manjših stvarih. Z ozirom na mnoga vprašanja iz Beograda in drugih krajev, kdaj in kje se lahko nabavijo vstopnice za tribune in kje se dobijo, je izdal pripravljani odbor sledeče obvestilo:

Na zletnem prostoru so 4 tribune. Prva je obrnjena s hrbtom proti zgradbi tehnične fakultete, druga proti Vlade, tretja proti Ratarski in četrta proti Grobljanski ulici. Na zletni prostor vodijo 4 vhodi, ki so označeni z različnimi barvami. Vstopnice bodo štotoke nosle štiri barve, odgovarjajoče barvam vzhodov, da se bodo udeleženci čim lažje orijentirali. Na vsaki vstopnici bo številka tribune, številka vrste in številka sedeža. Na tribunah je 29.393 sedežev, v 191 ložah je 1772 mest, stojišč pa je okoli 12.000.

Zletni dnevi so sledeči:
8. junija, dan srednješolske mladine.
15. junija, dan vojske.
22. junija, dan sokolskega naraščaja in dece.

27., 28. in 29. junija pa glavni dnevi članstva.

Zletni odbor je vpošteval vzgojno vrednost sokolskih dni ter je zato odredil zelo nizko vstopnino. Vstopnina bo namreč naslednja:

8. in 15. junija: za tribune I, II in IV v sredini 40 Din, za tribune I, II in IV na straneh po 20 Din ter za celo tribuno III po 10 Din; stojišče 5 Din.

22. junija: tribuna I in II v sredi 50 Din, tribuna IV v sredi ter tribuna I in II na straneh po 40 Din, tribuna IV na straneh 30 Din, cela tribuna III 20 Din, stojišče 10 Din.

27., 28. in 29. junija: tribuni I in II v sredi 60 Din, tribuna IV v sredi 50 Din, tribuni I in II na straneh 50 Din, tribuna IV na straneh 40 Din, cela tribuna III 30 Din, stojišče 10 Din.

Cene lož so naslednje:
8. in 15. junija: Na prvi tribuni odprte lože s 6 mesti 200 Din, na drugi tribuni pokrite lože s 6 mesti, 200 Din, na IV. tribuni pokrite lože s 6 mesti, 150 Din.

22. junija: Lože na I. tribuni, odprte, 300 Din, pokrite lože na II. tribuni po 300 Din, na IV. tribuni po 200 Din.

27., 28. in 29. junija: lože na I. in II. tribuni po 400 Din, na IV. tribuni po 300 Din.

Vstopnice se lahko kupijo od 12. maja naprej vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. v zletni pisarni v Beogradu, Terazije št. 7. Izven Beograda se lahko naroče vstopnice pisмено, vendar pa mora biti naročilu priložen še tudi denar. Vstopnice bodo naročniki dobili v Beogradu, ko pridejo na zlet. Na naročila brez denarja se zletna pisarna ne bo mogla ozirati. Otrokom izpod 6 let ni dovoljen vstop na zletni prostor, otroci nad 6 let pa morajo plačati polno ceno.

Sokolsko zletišče

Konstrukcija tribun samih pokriva površino 16.200 kvadratnih metrov. Da so izravnali vežbališče, so morali odkopati 25.300 kub. metrov zemlje. Za zgraditev betonskih stebrov, ki podpirajo lesene konstrukcije tribun, so porabili 9 in pol vagonov cementa za 700 kub. metrov betona. Za zgradbo tribun so porabili 2647 kub. bičnih metrov hlodov, 2191 kub. metrov desk, 224 kub. metrov opornikov in 20 kub. metrov letev, kar predstavlja vse skupaj 5082 kub. metrov obdelanega lesa. Za vazo konstrukcije so porabili 38.000 kg žebelj, 38.000 kosov železnih spon in 23 tisoč vijakov. Vežbališče so posuli z žlindro, ki so je porabili 4000 kub. metrov, površ pa bo nasut pesek, mešan z žagovino. Za to bodo porabili 1200 kub. metrov peska in 240 kub. metrov žagovine. Vse bo seveda povaljano, tako da bo vežbališče popolnoma gladko.

Za pokritje garderob, ki so nameščene pod tribunami, kakor tudi raznih pisarn so porabili 2100 bal strešne lepene, kar znaša 21.000 kv. metrov. Za vodovodno instalacijo so porabili 2150 metrov cevi raznih dimenzij.

Zletišče s tribunami je dolgo 240 metrov, široko pa 157 metrov. Največja višina tribun ob Grobljanski ulici znaša 14 metrov. Tudi dvorna tribuna je visoka 14 metrov. Skrbelo se je za največjo nosilnost, ki se pri takih delih sploh uporablja, tako da je stabilnost popolnoma zagotovljena, na tem bolj, ker so tribune grajene za petkrat večjo obremenitev, kakor bi bila možna v dneh največjega poseta.

Dostop občinstva na zletišče bo skozi štiri glavne vhode, poleg teh vvhodov pa bodo za Sokole in Sokolice še trije posebni vhodi, skozi katere bodo prihajali na vežbališče. Na ta način je že v naprej onemogočena vsaka gneča občinstva ter neprijetno prerivanje pri vzhodih. Najvišja konstrukcija na zletišču je načelniški most, ki je zgrajen nad kraljevo ložo in visok 22 metrov, tako da bo mogel načelnik imeti popoln pregled nad vsem zletiščem. Paviljon za godbo je zgrajen tako, da ima dobro akustiko. Godba kraljeve garde je godbeni paviljon že preizkusila. Sedaj se ureja in pripravlja še teren v okolici zletišča, kjer bo zgrajena posebna zasilna bolnica s 100 posteljami, razni paviljoni in barake za prodajo jestvin, pijače itd.

Za zbor župnih načelnikov v soboto in nedeljo v Beogradu je prometno ministvo dovolilo četrtinsko vožnjo.

Iz Delovanja župe Novi Sad. — V Bači je bilo Sokolstvo že pred vojno precej razvito po zaslugi br. dr. Popovića. Po osvoboditvi pa se je pričel tamkaj sokolski razmah, ki še vedno traja. Že iz poročil bivšega JSS je bilo razvidno, da je bačka župa s sedežem v Novem Sadu ena izmed najagilnejših v savezu. Sedanje stanje nam to potrjuje. Župa šteje v 33 društvih že 3512 članov, 1124 naraščaja in 1553 dece. Skupno ima torej preko 6180 pripadnikov. Telovadečih je med njimi: 816 članov, 239 članic, 810 moškega in 413 ženskega naraščaja, 854 moške in 699 ženske dece, skupno 3732. Župni zlet se bo vršil 24. in 25. maja v Novem Sadu, ki naj pokaže zletno pripravljenost župe. Na župnem zletu bo nastopilo 510 članov, 182 članic, 356 moškega in 190 ženskega naraščaja ter dece iz okolice mesta ter Novga Sada samega. Sodelovalo pa bo tudi vojaštvo in dijaštvo, tako da se računa skupno na 2800 sodelujočih oseb. — Tehnično vodstvo župe ima br. Milan Teodorović, župna uprava pa načeljuje br. dr. Ignjat Pavlas, ki je tudi predsednik organizacijskega odbora SSKJ.

Sodelovanje vojaštva na zletu. Minister vojske in mornarice je izdal svojim podrejenim organom že točra navodila glede telovadbe vojaških enic na vsesokolskem zletu. Kolikor je znano, nastopi pri vajah s puškami okrog 2000 vojakov, kombinirani iz moštva 2., 8., in 18. polka ter garde. Dajle se udeležijo vojska 14. junija lahko-atletskih tekem, čijih razpored je bil objavljen v Vojnem listu broj 13. Naslednji dan bodo vežbale razne vojaške šole ter konjenica. Na glavnih zletnih dneh nastopi poleg že omenjenega velikega števila pešakov tudi okrog 400 mornarjev z vežbami z vesli. Nadalje se bo proizvajal tudi v manjšem obsegu moment iz borbe, ki ga bo izvajal oddelek 150 mož iz beograjske posade. Končno pa nastopi tudi inženjerska skupina in pa IV. pešadijska podčastniška šola.

DARMOL
čokolada za odpiranje

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sreda, 14. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Otroški kotiček. — 19: Podobe iz slovenske literarne zgodovine. — 19.30: Francosčina. — 20: Klavirski večer ge Osterc-Vajalove. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 15. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Iz finančnega gospodarstva. — 19: Srebohrvaščina. — 19.30: Gospodarska geografija. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila. — BEograd 10.30: Reprod. glasba. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 17.30: Jazz-band. — 20: Prenos iz Zagreba — Poročila. — Reprod. glasba. — ZAGREB 12.30: Reprod. glasba. — 17.30: Koncert lahke godbe. — 20: Koncertni večer. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.40: Izralski večer. — 20.30: Koncert. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.15: Orgelski in klavirski koncert. — BRNO 16.30: Češka glasba. — 18.35: Mladinski koncert. — 19: Prenos iz Prage. — 21: Koncert orkestra. — 22: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Komorna glasba. — 22.30: Lahka godba orkestra. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 12: Opoklanski koncert. — 16.30: Koncert orkestra. — 20: Izgubljene skladbe Joh. Straussa. — 21.30: Komorna glasba. — BERLIN 18.30: Zborovski koncert. — 19.45: Lahka glasba. — 20.15: Orkestralni koncert. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Narodne pesmi. — 20.15: Koncert iz Berlina. — 22: Iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20.15: Prenos iz Berlina. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Iz Frankfurt. — 20.15: Koncert iz Berlina. — 0.30: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Iz operet in valček. — 19.30: Prenos opere. — 22.40: Lahka godba. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 21.02: Italijanska glasba.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglaševanje, ki služi v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če najpove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, se plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaševalec priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičeče se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 3 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglaševalec ne priobči. St. č. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičeče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42

pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročate v naših podružnicah.

Službe dobi

Vajenca ali vajenka za krojaško obrt sprejme M. Muc, Kongsgrat trg 15 17892

Mesar, pomočnika pridnega in vestnega, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Trg. pomočnika tuznega trgovine modnega blaga, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17772

Brusač (Metalischer-Polierer) dobovnežben dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

Trgovski pomočnik mlad, dober prodajalec, ki se ne boji dela, in s dobrih spričevali, dobi službo pri vrstni M. Berdaja, trg. ul. Karlova, 17. 17825

Stanotipistinja za brežljudno obdelavo slovenskega besedila, dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

Mlaži strojnik za delovanje motorje, neopredeljen, dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

Prodajalka za trgovino modnega blaga na delu, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Brivskega pomočnika dober delavec, ki zna delati, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Pletiljo za obdelavo tkanin, dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

Služkinjo za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Izprašena kurjaka, ki je tudi izprašena, dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

Gospodično za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

2 dobri pletilji za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Vrtnar za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Vajenka za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Kroj. pomočnika za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Frizersko vajenka za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Pek, pomočnika

pridnega in dobro izkušnega sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Gospodično za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Sivilni pomočnik in vajenka za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Zobotehnika za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Dekle za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Sivilni pomočnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Trgovski potniki

Potnike za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Zasluzek

Trgovski agenti za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Zastopnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Povik

šoferska šola za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Angleščino za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Francoščino in nemščino poučujem za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Knjige

Kupim Reclams Universal Biblioteko za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Dobro kuharico za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Službe išče

Ključarica za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Šteparica za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Brivski pomočnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Kot postrežnica za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Skladiščnik

varstven in sprejemni pomočnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Harley-Davidson motorno kolo za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Fiat 509 A za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Kolesa

Rabljeno kolo za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Kupim

Motor za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Pločevinast dimnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Praktikant za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Sluga — fin kuhar

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

3000 Din posojila za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Mesarski pomočnik

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Šofer — začetnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Vpokojen orožnik za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Brivski pomočnik

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Natakarica za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Vilo v Ljubljani

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Gostilno in lokal

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

3 stavbne parcele

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Manjšo posvetilo za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Motorno kolo

D. K. V. 6 konjskih sil, dober obrabljeno, prodam. Informacije med 13 in 15. uro v Vojskarski ul. št. 3. 17905

Harley-Davidson motorno kolo, prikolico, v zelo dobrem stanju, prodam. Informacije med 13 in 15. uro v Vojskarski ul. št. 3. 17905

Fiat 509 A

z brežljudno stanju, prodam. Informacije med 13 in 15. uro v Vojskarski ul. št. 3. 17905

Kolesa

Rabljeno kolo vendar dobro obrabljeno kupim. Naslov pove oglaševanje »Jutra«. 18091

Kupim

Motor 4 HP 300 volt, kupi Delniska tiskarna d. d. Ljubljana 17908

Pločevinast dimnik

16—20 m visoke, iz 4—5 mm debele pločevine kupimo. Zunanji premer 60 cm, notranji 50 cm, višina 3—4 m, metereki komadov, brez ali z zasidranjem. — Ponudbe z navedbo najnižje cene brežljudno dimnika na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Dimnik«. 17988

Polnojarmerik

dobro, brežljudno, za rabljanje, ali v povsem dobrem stanju rabim. Premer 75 ali 80 cm. Oferte pošlji na oglaševanje »Jutra« pod šifro »St. 4280«. 17975

Kapital

Družabnika v evro razpisu, dobi službo. Prednost imajo tisti, ki so ob enem literari (Glasen). Pismene ponudbe z navedbo plače in dohodnjega službovanja na naslov: Zagreb — poštanski predstol 398. 17654

3000 Din posojila za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Posvetila

za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Hiša s trg. lokalom za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Trgovski lokal

v novi zgradbi, obstoječi v velikem lokalnem objektu, ob prometni cesti v Kočevju, električno osvetljava, vodovod, 3 izločbe, oddam za takoj ali pozneje. — Pojasnila pri Karli Braune, trgovci, Kočevje. 17712

Trgovino s specijerijo in železnino, dober ideja, na najpomembnejšem kraju, pripravno tudi za manufakturno, oddam. Obstoječa nad 60 let. Naslov pove oglaševanje »Jutra«. 17989

Mlekarno

in vinotoki na prometnem kraju v Šiški takoj oddam. Naslov pove oglaševanje »Jutra«. 18082

Pohištvo

pleksane epinice, omare po 500, kuhinjske kredence po 600 Din, ter vsa stvarstva in pohištvene dela po nizkih cenah izvršuje mizarstvo v Kolodvorski ul. št. 18. 18128

Prehrana

Na Gorenjsko v zimski ležališči zdrav kraj oddam k boljši družini desetletno teklico na počitnice. Pogoji: dobra okoliščina, domači otroci, lepo ravnanje. Plačam dobro. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Počitnice 10«. 18136

V najem

Veliko klet nad 250 m², blizu kolodvoru v Mariboru oddam v najem. Vprašati Zrinsekova trg 54, Maribor. 17786

2 mesariji

s koncesijami v centru Bleda s kmetom na Bledu II oddam tudi s posestvom na več let v najem. Event. tudi po pogodbi ceni prodam. — Plemelj, mesar, Bled. 18074

17 pisarn. prostorov v centru mesta oddam v najem, skupaj po 400 ali posamezno po 15. majem 1930. Ogleda in podrobnosti se poizve na Dunajski cesti št. 25 — pisarna. Vhod Dvorkova ulica št. 3. 18144

Pridelki

Šparglji v poljubnih količinah do 100 kg oddam za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Belo vino

Oko 30 hl res pravega, iz Mariborskega praga oddam za redno delo, sprejme. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Mesar«. 17798

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Lepo sobo s številnim električnim, v acvi bi oddam pošteno oseb. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18115

Stanovanje

dve ali tri sobe s kopalnico za vsakega ali pozneje oddam. »Jutra« pod šifro »Pristojbina«. 18040

Sobo s kuhinjo (prazno) oddam za 2 osebi v Kamniku. — Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Kamnik«. 18114

Stanovanje

oddam za 2 osebi, ali kuhinjo in soba, s solno teraso stranski brez otrok. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18154

Sobe

Preprosto sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Dobro urejeno sobo

popolnoma separirano — s elektriko in postrežbo, po možnosti tudi s tekočo vodo, 1500 v mestu. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17900

2 gospoda

spojem na stanovanje na Zaboski cesti 158. 18010

Starejši gospode

vzajem na stanovanje s popolno oskrbo v manjem mestu. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Ob Savci«. 17990

Solnčno sobo

kravno in velično, tudi za pisarno pripravno, takoj oddam. Prod. št. 1011. 18089

Dve prazni sobi veliki in lepi, skupaj ali vsake zase oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18089

Dve prazni sobi blizu av. Jakoba mosta oddam čez dan odstopnem — ali za pisarno. Naslov v oglaševanju »Jutra«. 18116

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Opremljeno sobo s snazno, s posebnim vodom in električno, 18 s m blizu centra. Ponudbe na oglaševanje »Jutra« pod šifro »Soba«. 17820

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XLIII. Poglavje

Bili smo razkropljeni v redke strelske črte v zaščiti mogočnih smrek, in ko so nas preganjali minili, smo jih pobili nekaj sto, čeprav so bili že za nami. Zmeda in blaznost tega preganjanja sta bili tolikšni, da so se za našo predrto fronto valili kakor morje in skoro niti niso vedeli, da smo mi še na svojem mestu. Ne vem, kako sem ušel svinčeni, zakaj vsak me je moral že od daleč videti na konju, katerega sem ujel, ko je brez jezdeca pridrl po gozdu. Jahal sem ob našem malem frontnem odseku sem in tja ter ukrepal, kakor sem vedel in znal v tej zmedii.

Preganjanci so drevili mimo nas v enaki napetosti in enakem neredu, kakor je bil naš lastni umik. Ko sem prijahal do desnega križca ostankov svoje stotnije, so bili že daleč za nami. A tedaj sem zagledal, kako dirja proti nam osamljen vojak, ki se je bil očividno zakasnil pri zadnjem voju in je zdaj skušal dohiteti svojo četo. Jahal je na krasnem konju, na veliki črni živali. Njegova visoka postava je bila oblečena v sivo uniformo konfederancev; črni klobuk mu je bil zdrt s čela. Imel je visoke jahalne škornje in visoke železne rokavice; ves, kolikor ga je bilo, je zbujač nenavadno martialen dojem. Nekaj naših mož mu je hotelo zastopiti pot. Videl sem, kako se je enkrat, dvakrat, štirikrat privzdignil v stremenih, da bi dal udarcem svoje sablje več moči, in s slehernim udarcem pobil po enega moža. On in njegov konj sta se gibala skladno kakor prekrasen stroj za neusmiljeno moritev.

»Pozor, kapetan,« sem začul ječoč glas nekje blizu sebe. Ozrl sem se in videl, da eden mojih mož, ki mu je levica onemogla visela nizdol, z desnico opira puško na nekakšen hloď. »Pojdite mi

s poti, da ga ubijem,« je ponovil. Bil je novopečen vojak Andrej Jackson Mc Govern, ki se je bil odnekod vrnil v našo dolino in se pridružil moji stotnji kmalu po njeni ustanovitvi. Ukazal sem mu, naj pobesi puško. »Pustite ga meni!« sem kriknil. »To je moj!«

Bil je Gordon Orme. Usoda se je bila vendar že omečila meni v prid. Moj neprijatelj je bil blizu. Nihče drugi kakor Orme ne bi bil znal tako jahati na mojem starem konju Satanu. Šele zdaj sem videl, kam je bil konj izginil, kdo ga je bil kupil in zakaj je bil Orme tu.

Zajahal sem mu naproti. Kopnenje po spopadu je bilo v meni tolikšno, da sem v prvem trenutku skoro pozabil na gnev. On me je videl, da se bližam, in se obrnil proti meni, očividno z isto željo kakor jaz; zakaj opazil sem, da me je spoznal, kakor sem spoznal jaz njega.

O Gordonu Ormeu je treba reči, da se ni bal nikogar in ničesar na svetu. Nasmehnil se mi je, kazoč svoje dolge, ozke zobe in med bližanjem lahko dolgo vihteč dolgo ostrino svoje sablje. V tokih sem imel dve pištolji, obe pravkar nabiti, a vendar sem rajši izdrl sabljo, nemara zato, ker je imel tudi on svojo v roki. Bil je mojstrski sabljač, jaz pa šele začetnik.

Jahala sva naravnost drug proti drugemu; slišal sem žvižganje rezila, ko je nalik svetlemu pasu vihtil sabljo okoli glave. Ko sva se srečala, je z leve strani dokaj malomarno mahnil proti meni; toda udarec je priletel tako bliskovito, da bi mi bil nedvomno preseknil vrat, če bi ga bil zadrl. A jaz sem znal vsaj tako dobro jezdit kakor on ali kdorkoli drugi.

Izpodbodla sva konja in se spet zaganjala drug proti drugemu; vselej me je potisnil v obrambo, a vsakikrat sem tudi bolj jasno vedel, kaj mi je v bodoče storiti. Moj stari služabnik Satan je bil zdaj njegov služabnik in ta veliki vranec je bil name enako besen kakor njegov jezdec. Koprneč po tem, da bi umoril svojega lastnega nasprotnika, je vsakikrat pridrevil s položeni uhlji in odprtim gobcem, ves penast od svoje krvoločnosti, ki sem jo zdavnaj poznal. Mislim, da je bila ravno besnost mojega bivšega konja tisto, kar me

je rešilo, zakaj kadar je blazna zver planila na našo, trudeč se, da bi prevrnila mojo žival, je ta odskočil, naj sem jo še tako poganjaj naprej, in tako se mi ni zgodilo nič hujšega, kakor da sem dobil udarec po hrbtu in nekaj sunkov v obraz in laket, kamor me je nalahko zadela konica njegove sablje, ko se je moj konj odmaknil. Jaz s svoje strani pa vobče nisem mogel doseči Ormea.

Naposled — sam ne vem, kako se je zgodilo — sta našina konja trčila s prsi: Satan se je rezgetaje zagrizel v grivo moje živali in jo tiščal nazaj. Videl sem, kako je Orme iznova urno zavilhtel sabljo okoli glave in pri tem upognil zapestje nizdol, hoteč me z vso močjo usekati po glavi. Niti misliti ni bilo na to, da bi bil prestregel njegov udarec drugače kakor s tem, da sem mu udaril naproti. Moja ostrina se je z tolikšno silo srečala z njegovo, da mi je do lopatice zabrnelo po roki.

Videl sem, kako se je umaknil, odtrgal svojega podivjanega konja in pogledal na roko, v kateri je držal zlomljeno sabljo: ostrina je bila odletela komaj ped od držaja. Nasmehnil se je, pozdravil s tem okrškom in zajahal nekoliko nazaj. Bal se me ni nič bolj nego majhnega otroka. Ne on ne jaz nisva izpregovorila. Tudi jaz sem nategnil svojemu konju uzdo, da ne bi napravil ugodnosti, ki je bila zdaj na moji strani, vedel sem, da Orme ne bo radovoljno odnehal, ampak da ga moram ubiti.

Gorje tistemu, ki bi imel Ormea za bedaka. Jaz ga nisem imel in sem bistro pazil na sleherni njegov gib. Spet me je pozdravil s svojo prelomljeno sabljo, delaje se, kakor da jo hoče vreči od sebe. A pri tem je njegova roka bliskovito segla v tok.

Zdi se mi, da sem uganil njegovo misel. Njegov gib, ko je vrget sabljo od sebe, mi je dal tisto drobno časa, ki pogosto odloča o življenju in smrti. Ustrelila sva tako rekoč oba na mah, a ne povsem enako. Njegova svinčenka je gladko odbila naramnico na mojem levem ramenu; a v drugo ni več ustrelil in tudi jaz nisem storil tega. Videl sem, kako se je vzravnaval na sedlu, podobno kakor nekaj tisti indijanski glavar po njegovem strelu. Pogledal me je z izrazom nekakšnega presenečenja na obličju.

TRŽAŠKA CESTA	Št.	m ²
	6	1602
	7	937
	8	975
	9	975
	10	975
	11	946
	12	1602
	43	929
	44	1259
	45	1374
	46	1335
	49	700
	50	500
	57	1031
	58	1031
	59	550
	60	550
	61	559

Prostovoljna sodna dražba.

V nedeljo dne 18. maja 1930 ob 9. uri dopoldne se bo vršila v slučaju ugodnega vremena na licu mesta v Ljubljani ob Langusovi ulici pri hiši g. Letnarja, v slučaju slabega vremena pa v hiši g. Kastelica Ivana, Lepi pot št. 4, prostovoljna sodna dražba 18 stavbnih parcel, označenih v gornjem narisu s številkami 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 57, 58, 59, 60 in 61, lastnik Kastelic Ivan in König Robert Adolf.

Parcela se bodo prodajale posamič. Izklicna cena znaša Din 35.— za 1 m² (eden kvadrat meter).

Dražbeni pogoji so interesentom na vpogled v pisarni podpisane notarija kot sodnega komisarja. Dražbeni pogoji se bodo interesentom tudi pred dražbo na licu mesta objavili.

Hafner Mate,
notar kot sodni komisar.

7028

Preselitev!

Tovrdka KASTELIC in DRUG

trgovina s papirjem na debelo v LJUBLJANI

usoja si naznaniti, da je svoje uradne prostore premestila iz Miklošičeve ceste št. 6 (hiša Ljudske posojilnice) na

Aleksandrovo cesto 9

v pritličje, levo

7108

KAVO

dnevno sveže praženo, dobite pri tvrdki

B. MOTOH. Ljubljana,

Vodnikov trg št. 5.

Cenjenim odjemalcem zmeljem kavo v najmodernejšem električnem mlinu na kamne, turško fino in navadno, brezplačno. 6396

PREVZEM MESNICE!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od gosp. Skaleta, mesarja in prekajevalca v Trbovljah št. 49, in pri podružnici na Tereziji vse POSLOVNE LOKALE za izvrševanje MESARSKE in PREKAJEVALSKE OBRTI. Postregel bom po želji občinstva vsak dan s svežim govejim, svinjskim in telečjim mesom. Vedno na razpolago vse vrste svežih klobas po najnižji dnevni ceni.

Za obilen obisk se priporoča

Drago Kovač,

mesar in prekajevalec, Trbovlje I.

7101

Birmanska darila

H. Suttner, Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Prešernova ulica 4.
(Poleg frančiškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej
Birmanske zapestne ure od Din 78.— naprej

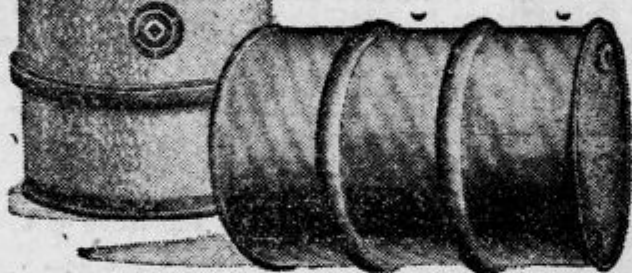
Zahtevajte cenik, gratis in franko.

Pločevinaste sode

raznih velikosti, pojačene
konstrukcije, avtogeno varjene,
Izdeluje:

Tovarna kranjskega lanenega

olja in firneža

Hrovat & Komp.
-Ljubljana-

Tračnice

industrijske, rabljene vendar v dobrem stanju v dolžini 6 m. 65 mm. teža 7 kg po metru. Kupimo in to v dolžini 800 m. Ponudbe so nasloviti na: Premogovnik Liboje, družba z o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 15.

7110

Lastave

z ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja JOSIP WINKLER, Subotica, poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

Otvoritev gostilne

Dne 15. maja t. l. otvorim na novo urejene gostilniške prostore staroznane gostilne

„Slavinec“ v Ptuj

Točila bom najboljša vina in izborno pivo iz Unionske pivovarne. Topla in mrzla jedila vedno na razpolago.

Za obisk se priporoča

7113

ELZA RIBIČ.

Darujte za slepce!

MOTORNE LOKOMOTIVE

za pogon s surovim oljem

ŽELEZNIŠKI MATERIJAL

rabljen

TUDI V NAJEM
:: vedno na zalogi ::

ORENSTEIN i KOPPEL D. D.
Zagreb, Samostanska 2/II. Telefon 50-64

AVINAL ozdravi pijančevanje

A Preparat berlinskega lekarnarja
V Franka je edino sredstvo in zdravilo popolnoma neškodljivo. Z njegovo pomočjo morete odvaditi ljudi pijančevanja, ne da bi oni o tem vedeli. — A Polno zahvalnic od ozdravljenih. — L Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo N. Popović, Beograd, Kolarčeva ulica 7.

Zahvala

Iz dna duše se prav iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali ob smrti naše ljubljene soproge in matere, gospe

Marije Daris

Zlasti pa se zahvaljujemo gg. zdravnikom bolnice, duhovščini, poštnemu pevskega društvu, darovalcem vencev, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste jo spremlili k zadnjemu počitku. 7131

Maribor, dne 12. maja 1930.

Žalujoča rodbina Daris.

V globoki, nelzumni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša srčno ljubljena mamica, sestra, teta, soproga

Uršula Winterleitner, roj. Kragelj

po dolgem trpljenju, v 47. letu starosti, bogu vdano za vedno zapustila.

Pogreb drage nepozabne pokojnice bo v četrtek ob 14. z Vidovdanske ceste št. 9 k Sv. Križu.

Drago pokojnico priporočamo v spomin in pobožno molitev.

Globoko žalujoči:

LEOPOLD WINTERLEITNER, soprog. — **LEO**, sin ter sorodniki **KOVAČIČ, NOVAK, VAVPOT** in **KUK**

Ljubljana, Tolmin, Zagreb, Slovenjgradec, Novo mesto, 13. maja 1930.

Tužnim srcem javljamo, da je naš iskreno ljubljani brat, stric in svak, gospod

ALOJZI K. SEŽUN

šolski upravitelj v pokoju v Mavčičah,

dne 12. maja t. l., zvečer, previden s svetotajstvi za umirajočih, po dolgi, mučni bolezni preminul.

Pogreb draga pokojnika bo v sredo, dne 14. maja, ob 1/2 6. uri popoldne izpred mrtvaške veže k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. maja 1930.

7114

Žalujoči ostali.

Franc Pirker

trгоvec, tovarnar in posestnik

danes preminul.

Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

Ribnica, dne 12. maja 1930.

7112